

საქართველოს მუშათა და გლეხთა მთავრობის
კანონთა
და განკარგულებათა
პრებული
1926 წ.

იუსტიციის სახალხო კომისარიატის გამოცემა

1927 წ. მარტის 4	№ 7	ნაწ. პირველი	1927 წ. მარტა 4	№ 7	Отд. ПЕРВЫЙ
---------------------	-----	--------------	--------------------	-----	-------------

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

СОДЕРЖАНИЕ:

ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილებანი.

Постановления Центрального Исполнительного Комитета.

140. დადგენილება № 78 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 191 და 249 მუხლების შეესებნა“.

140. Постановление № 78 ВЦИК и СНК „О дополнении статей 191 и 249 Гражданского Процессуального Кодекса“.

141. დადგენილება № 79 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის დაწესებულებათა მიერ სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახალხო კომისარიატისა და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს დავალებათა შესრულების შესახებ“.

141. Постановление № 79 ВЦИК и СНК „Об исполнении учреждениями ССР Грузии постановлений Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов, Совета Народных Комиссаров ССР Грузии и ЭКОСО“.

142. დადგენილება № 80 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „იმ კანონების შესახებ, რომელთაც დაჰკარგეს ძალა ს. ს. რ. კავშირის ც. ა. კ. ტისა და სახალხო კომისარიატის საბჭოს მიერ „ს. ს. რ. კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა და უცხო სახელმწიფოების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა ურთიერთი მიმართვის წესის შესახებ“ გამოკენული დადგენილების გამოცემის შემდეგ“.

142. Постановление № 80 ВЦИК и СНК „Об узаконениях, утративших силу с введением в действие Постановления ЦИК-а и СО НАРКОМА СССР „О порядке сношений правительственных учреждений и должностных лиц Союза и Союзных Республик с правительственными учреждениями и должностными лицами иностранных государств“.

143. დადგენილება № 81 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „იმ კანონთა შენახებ, რომელთაც ძალა დაეკარგათ სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის გამოცემის გამო“.

143. Постановление № 81 ВЦИК и СНК „Об узаконениях, утративших силу с изданием закона об обязательной военной службе“.

144. დადგენილება № 82 ც. ა. კ.

144. Постановление № 82 ВЦИК „О перевыборах в Советы и в Съезды Советов в 1927 году“.

145. Постановление № 83 ВЦИК „Об утверждении инструкции о выборах в Советы“ [с инструкцией].

„საბჭოების და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1927 წელს“.

145. დადგენილება № 83 ც. ა. კ. „საბჭოთა არჩევნების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ“ [ინსტრუქცია].

146. დადგენილება № 84 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სისხლის სამართლის კოდექსისათვის 203¹, 203² და 224¹ მუხ. დამატების შესახებ“.

147. დადგენილება № 85 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „სისხლის სამართლის კოდექსის 145² და 196¹ მუხ. რედაქციის შეცვლისა, ამ კოდექსისათვის 145³, 145⁴, 145⁵ და 145⁶ მუხ. დამატებისა და იმავე კოდექსიდან 196² და 196³ მუხ. ამოშლის შესახებ“.

148. დადგენილება № 86 ც. ა. კ. და ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსებული შინა-მრეწველობისა და სახელოსნო მრეწველობის საბჭოს დებულების დამტკიცების შესახებ“ [დებულებით].

სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებანი.

149. დადგენილება ს. კ. ს. „საქართველოს ს. ს. რ. სახალხო კომისარიატებსა და ცენტრალურ დაწესებულებებთან საუწყებო კომისიების მოწყობის წესის შესახებ“.

150. დადგენილება ს. კ. ს. „ამხ. მ. ოკუჯავას საქართველოს ს. ს. რ. სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის და ეკონომიური საბჭოს წევრის თანამდებობისაგან განთავისუფლებისა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარეთ და ეკონომიურ საბჭოს წევრად ამხ. ბ. გოგიას დანიშვნის შესახებ“.

140. დადგენილება № 78

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 191 და 249 მუხლების შეცვლების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლ.

146. Постановление № 84 ВЦИК и СНК „О дополнении Уголовного Кодекса ст.ст. 203¹, 203² и 224¹“.

147. Постановление № 85 ВЦИК и СНК „Об изменении редакции 145² и 196¹ ст.ст. Уголовного Кодекса, дополнении его 145³, 145⁴, 145⁵ и 145⁶ ст.ст. и об исключении 196² и 196³ ст.ст.“.

148. Постановление № 86 ВЦИК и СНК „Об утверждении Положения о Совете по делам кустарной и ремесленной промышленности при Президиуме Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии“ [с положением].

Постановления Совета Народных Комиссаров.

149. Постановление СНК „О порядке образования ведомственных комиссий при Наркоматах и центральных учреждениях ССР Грузии“.

150. Постановление СНК „Об освобождении т. М. Окуджава от должностей председателя Государственной Плановой Комиссии и Члена ЭКОСО ССР Грузии и назначении председателем Государственной Плановой Комиссии и Членом ЭКОСО ССР Грузии тов. В. Гогия“.

140. Постановление № 78

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии

О дополнении статей 191 и 249 Гражданского Процессуального Кодекса.

В порядке ст. 2 Постановления второй сессии второго созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета от 10-го марта

მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის დადგენილების მე-2 მუხ. წესისამებრ სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

1. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 191 მუხლს დაემატოს „კ“ პუნქტი საწარმდგენლო დაკარგულ დოკუმენტის განმომდინარე უფლების აღდგენის შესახებ (საგამოწვეო საქმის წარმოების წესი).

2. სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 249 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

მუხ. 249. საკასაციო საჩივრის დამოუკიდებლად ამა კოდექსით სპეციალურად გათვალისწინებულ შემთხვევებში (მუხ. 32, 49, 92, 115¹, 147, 187¹, 203 და 230¹) შეიძლება შეტანილ იქნეს კერძო საჩივრი; კერძო საჩივრის შეტანა შეიძლება აგრეთვე იმ დადგენილების გამო, რომლითაც აღიკვეთება საქმის შემდგომი მსვლელობა (დადგენილება, რომლითაც საქასაციო საჩივარი არ იქნა მიღებული, დადგენილება საქმის მოსპობისა ან ვალის აღდგენაზე უარის თქმის შესახებ და სხვ.). კერძო საჩივარზე ვრცელდება ამ თავში აღნიშნული წესები. კერძო საჩივარი შეტანილ უნდა იქნეს შევიდი დღის განმავლობაში განსაჩივრებელი დადგენილების გამოტანის დღიდან.

შენიშვნა. კერძო საჩივარს ოლქის სასამართლოს სამოქალაქო თანაგანყოფილება და უზენაესი სასამართლოს სამოქალაქო კოლეგია განიხილავენ სამსჯავრო სხდომაზე მხარეთა დაუბარებლად. განსახილველ კერძო საჩივართა სია გამოიკიდება სასამართლოს შენობაში არა უგვიანეს სამი დღისა სამსჯავრო სხდომაძღე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. შახარაძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ხ. თოდრია.**

1926 წ. დეკემბრის 6.

ტფილისი — სასახლე.

1924 გ. ჯა № 77, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

1. Статью 191 Гражданского Процессуального Кодекса дополнить пунктом „к“ „О производстве по восстановлению прав по утраченным документам на предъявителя (вызывное производство)“.

2. Статью 249 Гражданского Процессуального Кодекса изложить в нижеследующем виде:

Ст. 249. Отдельно от кассационной жалобы могут подаваться частные жалобы в случаях специально предусмотренных настоящим Кодексом (ст. ст. 32, 49, 92, 115¹, 147, 187¹, 203 и 230¹), а также на определения, которыми пресекается возможность дальнейшего движения дела (о непринятии кассационной жалобы, о прекращении дела, об отказе в восстановлении срока и пр.), и по отношению к ним применяются правила настоящей главы. Эти жалобы подаются в семидневный срок со дня постановления определения, подлежащего обжалованию.

Примечание. Частные жалобы в Гражданских Отделениях Областных Судов и в Гражданской Коллегии Верховного Суда рассматриваются в судебном заседании без вызова сторон. Список подлежащих рассмотрению частных жалоб вывешивается в здании Суда не позже чем за три дня до судебного заседания.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарадзе.**

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии **Ш. Элиава.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия.**

1926 г. декабря 6.
Тифлис — Дворец.

141. დადგენილება № 79

141. Постановление № 79

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის დაწესებულებათა მიერ სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახალხო კომისართა საბჭოსი და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს დავალებათა შესრულების შესახებ.

Об исполнении учреждениями ССР Грузии постановлений Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов, Совета Народных Комиссаров ССРГ и ЭКОСО.

რათა საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის დაწესებულებებმა სათანადო სისწორით, სპ.წრაფოდ და მუყაითად შეასრულონ ხოლმე, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახკომსაბჭოს და ეკონომსაბჭოს დავალებანი, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

В целях достижения максимальной быстроты, точности и аккуратности в деле выполнения учреждениями ССР Грузии поручений ГрузЦИК-а, СНК и ЭКОСО, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров ССРГ постановляют:

1. სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, სახალხო კომისართა საბჭოსი და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს ყველა დავალება შესრულებულ უნდა იქნეს სწორედ იმ ვადაზე, რაც აღნიშნულია დასახელებულ ორგანოთა დადგენილებასა ან ვანკარგულებაში. დავალების შესრულების ვადა შეიძლება გადაიდოს მხოლოდ ცაკისა, სახკომსაბჭოს და ეკონომსაბჭოს თანამჯდომარეთა თანხმობით.

1. Все поручения ГрузЦИК-а, СНК и ЭКОСО должны исполняться в точности в сроки, устанавливаемые в постановлениях или распоряжениях названных органов. Отсрочки допускаются не иначе, как с согласия Председателя ГрузЦИК-а, Председателя СНК и ЭКОСО.

Ходатайство об отсрочках представляются ведомствами, непосредственно выполняющими поручения, без приостановления исполнения таковых, не позже как за три дня истечения срока.

შუამდგომლობა ვადის გადადების შესახებ, დავალების აღსრულების შეუჩერებლივ, წარდგენილ უნდა იქნეს არა უგვიანეს სამი დღისა ვადის გასვლამდე იმ უწყების მიერ, რომელიც ამ დავალებას უშუალოდ ასრულებს; დავალების აღმასრულებელმა დაწესებულებამ თავის დასაბუთებულ შუამდგომლობაში უნდა ზედმიწევნით აღნიშნოს ის ვადა, რის განმავლობაშიაც, მისი აზრით, შესაძლებელი იქნება დავალების შესრულება. ამ ვადაში უნდა შედიოდეს ის დროც, რაც საჭიროა სათანადო უწყებისაგან მასალებისა, ცნობებისა და დასკვნების მისაღებად.

В мотивированной просьбе об отсрочке исполняющее ведомство обязано точно указать тот срок, в течение которого, по его соображениям, поручение может быть выполнено, включая сюда и время, необходимое для получения материалов, сведений и заключений от участвующих ведомств.

Примечание. Сроки исчисляются со дня получения поручения исполняющим ведомством или должностным лицом.

2. Ведомства, непосредственно выполняющие поручения ЦИК-а, СНК и ЭКОСО в свою очередь, обязаны указывать сроки исполнения участвующим ведомствам во всех случаях передачи вопросов на заключение последних, при чем эти сроки должны

შენიშვნა. დავალების შესრულების ვადა დაიწყება იმ დღიდან, რა დღესაც აღმასრულებელი

ორგანო ან თანამდებობის პირი დავალებას მიიღებს.

2. საქართველოს ცაკის, სახკომსაბჭოს და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს დავალებათა უშუალოდ შემსრულებელმა ორგანომ, თავის მხრით, ვადა უნდა დაუწინაშროს დავალების შესრულებაში მონაწილე დაწესებულებას ყველა იმ შემთხვევაში, როდესაც ამ უკანასკნელს საკითხი დასკვნისათვის გადაეცემა, ამასთანავე ეს ვადა უნდა ეთანხმებოდეს საქართველოს ცაკისა, სახკომსაბჭოს და ეკონომსაბჭოს მიერ განსაზღვრულ ვადას.

3. უწყებანი გამოჰყოფენ განსაკუთრებულ პასუხისმგებელ პირთ, რომელთაც დაეკისრებათ თვალყური ადევნონ საქართველოს ცაკისა, სახკომსაბჭოს და ეკონომსაბჭოს დავალებათა მსვლელობას. ამგვარი მოვალეობა უნდა დაეკისროს საქმეთა მმართველებს, კოლეგიის მდივნებს ან სხვ პასუხისმგებელ პირებს.

4. მე-3 მუხლში მოხსენიებულ პასუხისმგებელ პირთ დაეკისრებათ: მუდმივი თვალყური ადევნონ, რათა მათ უწყებაში და იმ ორგანოშიაც, რომელიც დავალების შესრულებაში მონაწილეობას იღებს, სისწორით და თავის დროზე სრულდებოდეს საქართველოს ც. ა. კ.-ტისა, სახალხო კომისართა საბჭოსი და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს ყველა დავალება, და ავგოთვე კავშირი დაიჭირონ სხვა და სხვა უწყებასთან და საქართველოს ც. ა. კ.-ტის და სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველებთან ყველა იმ საკითხის გამო, რაც აღნიშნულ დავალებათა შესრულებას შეეხება.

5. ის ორგანო, რომელიც დავალების შესრულებაში მონაწილეობას იღებს, ვალდებულია ყოველგვარი დახმარება აღმოუჩინოს დავალების უშუალოდ შემსრულებელ ორგანოს, მისცეს ამ უკანასკნელს მის მიერ დაინშნულ ვადაზე საჭირო ცნობები, მასალები და დასკვნები, თავს იდვას სამუშაოს სათანადო ნაწილის შესრულება და ჰგზავნოს კომისიება და თათბირებში პასუხისმგებელი წარმომადგენელი, რომელიც უფლებამოსილი იქნებინა გამოსთქვან თავისი ორგანოს აზრი.

6. ამა დადგენ. დარღვევისათვის პასუხს აგებენ პირადათ ის თანამდებობის პირნი, ვისაც უწყების მიერ დაკისრებული იქნება მონაწილეობის მიღება დავალების შესრულების საქმეში და ავრთვე უწყების მიერ სპეციალურად და-

ბუთი согласованы с теми сроками, которые устанавливаются ГрузЦИК-ом, СНК и ЭКОСО.

3. Ведомство выделяет особых ответственных лиц, на обязанность которых возлагается наблюдение за прохождением заданий ГрузЦИК-а, СНК и ЭКОСО.

Исполнение обязанностей упомянутых ответственных лиц должно быть поручено управляющим делами, секретарям коллегий или другим ответственным работникам.

4. На указанных в ст. 3-й ответственных лиц возлагается: постоянное наблюдение за правильным и своевременным прохождением в ведомственном аппарате всех работ по исполнению поручений ЦИК-а, СНК и ЭКОСО, которые возложены на ведомства, непосредственно исполняющие или участвующие в исполнении, а также сношение с другими ведомствами и с Управлением Делами ЦИК-а и СНК по вопросам, связанным с исполнением поручений названных органов.

5. Участвующие ведомства, привлекаемые к работе по исполнению поручений, обязаны оказывать исполняющим ведомствам всемерное содействие, сообщая по их требованиям и в назначаемые ими сроки необходимые материалы, сведения и заключения, принимая к исполнению соответствующие части работы, делегируя в комиссии и совещания своих ответственных представителей, уполномоченных выразить точку зрения представляемого ведомства.

6. За нарушение настоящего Постановления несут личную ответственность должностные лица ведомств, на которых ведомствами будет возложено участие в работах по выполнению названных поручений, а равно и специально назначенные ведомствами лица, указанные в ст. 3-й.

7. Поручить РКИ ССРГ периодически производить в учреждениях обследования по проведению в жизнь настоящего постановления с представлением СНК ССРГ докладов о результате обследования вместе с заключением о привлечении в подде-

ნიშნული პირნი, ამა დადგენილების მე-3 მუხლში მოხსენებულნი.

7. დავეალოს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექც. სახ. კომისარიატს მოახდინოს ხოლმე დროგამოშვებით დაწესებულებებში იმის გამოკვლევა, თუ რამდენად სწორედ ხორციელდება დადგენილება ესე, და გამოკვლევის შედეგი მოახსენოს საქართველოს სახკომსაბჭოს თავისი დასკვნითურთ ამ დადგენილების დარღვევაში დამნაშავე პირთა პასუხისმგებლობაში მიცემის შესახებ სისხლის სამართლისა ან სადისციპლინო წესით.

8. დაეკისროს საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს ამ დადგენილების განსაკუთრებულად გამოსცეს სათანადო ცირკულარი და ინსტრუქცია—საქართველოს დაწესებულებებსა და უწყებებში საქართველოს ცაკის, სახკომსაბჭოს და უმაღლესი ეკონომსაბჭოს დავალებათა შესრულების აღნუსხვისა და კონტროლის საქმის დასაყენებლად.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წ. დეკემბრის 6.

ტფილისი—სასახლე.

142. დადგენილება № 80

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

იმ კანონების შესახებ, რომელთაც დაჰკარგეს ძალა ს. ს. რ. კავშირის ც. ა. კტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ს. ს. რ. კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა და უცხო სახელმწიფოების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა ურთიერთი მიმართვის წესის შესახებ“ გამოცემული დადგენილების სამოქმედოდ შემოღების შემდეგ.

თანახმად ს. ს. რ. კავშირის ც. ა. კტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს

жщих случаях к уголовной или дисциплинарной ответственности лиц, виновных в нарушении настоящего постановления.

8. Возложить на НК РКИ ССРГ издание, в развитие настоящего постановления, соответствующих циркуляров и инструкций по постановке в ведомствах и учреждениях ССРГ контроля и учета исполнения поручений ЦИК-а, СНК и ЭКОСО.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета С. Тодрия.

1926 г. декабря 6.
Тифлис—Дворец.

142. Постановление № 80

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об узаконениях, утративших силу с введением в действие Постановления ЦИК-а и Совнаркома СССР „О порядке сношений правительственных учреждений и должностных лиц Союза и Союзных Республик с правительственными учреждениями и должностными лицами иностранных государств.“

На основании 6 ст. Постановления Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Союза ССР от 27 августа 1926 года „О порядке сношений прави-

მიერ „ს. ს. რ. კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა და უცხო სახელმწიფოების მთავრობის დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა ურთიერთი მიმართვის წესის შესახებ“ 1926 წ. აგვისტოს 27-ის თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-6 მუხლისა (კან. კრებ. 1926 წ. 58 №-რით მუხ. 426) სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

1) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წ. მარტის 30-ის თარიღისა და № 23 ბრძანება „უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებთან ურთიერთობის წესის შესახებ“.

2) საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წლ. ნოემბრის 28-ის თარიღისა და № 81 დეკრეტი „საქართველოს მთავრობის ორგანოთა და საქართველოში მყოფი უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებისა და დაწესებულებათა ურთიერთობრივი მიმართვის წესის შესახებ“.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ხ. თოდრა.

1926 წ. დეკემბრის 6.

ტფილისი—სასახლე.

143. დადგენილება № 81

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

იმ კანონთა შესახებ, რომელთაც ძალა დაეკარგათ სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის გამოცემის გამო.

საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და

თვისების უწყებების და
 должностных лиц Союза ССР и Союзных Республик с правительственными учреждениями и должностными лицами иностранных государств“ (С. З. 1926 г. № 58, ст. 426) Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

Признать утратившими силу:

1. Приказ Ревкома Грузии от 30 марта 1921 года № 23 „О порядке сношений с представителями иностранных государств“.

2. Декрет Ревкома Грузии от 28 ноября 1921 года № 81 „О порядке сношений государственных органов с находящимися в Грузии представителями иностранных государств и учреждений“.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ш. Элиава.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. декабря 6.
 Тифли: Дворец.

143. Постановеხი № 81

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об узаконениях, утративших силу с изданием закона об обязательной военной службе.

Вследствие издания Центральным Исполнительным Комитетом и Советом Народных Комиссаров Союза ССР Закона об обязательной военной служ-

სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1925 წ. სექტემბრის 18-ს თარიღით სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის გამოცემის გამო (სსრკ კან. კრებ. 1925 წ. 62 №-ით, მუხ. 463) და თანახმად საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1926 წ. მაისის 18-ის დადგენილებისა იმ კანონთა შესახებ, რომელთაც ძალა დაეკარგათ სავალდებულო სამხედრო სამსახურის კანონის გამოცემის შემდეგ (სსრკ კან. კრებ. 1926 წ. 37 №-ით, მუხ. 277), სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის მთავრობის შემდეგი აქტები:

- 1) საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წ. აპრილის 22-ის თარიღისა და მე-10 №-ის დადგენილება ფოსტა-ტელეგრაფის დაწესებულებათა მოსამსახურეების სამხედრო მობილიზაციისაგან განთავისუფლების შესახებ;
- 2) საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წ. აპრილის 29-ის თარიღისა და 31 №-ის დეკრეტი;
- 3) საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წ. მაისის 28-ის თარიღისა და 53 №-ის ბრძანება;
- 4) საქართველოს ს. ს. რ. რევოლუციონური კომიტეტის 1921 წ. ივნისის 6-ის თარიღისა და 40 №-ის დეკრეტი მასწავლებელთა და მოწაფეთა სამხედრო სამსახურისაგან განთავისუფლების შესახებ;

5) სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის 1922 წ. მაისის 6-ის თარიღისა და მე-4 №-ის დეკრეტი სამხედრო ხელოვნების საყოველთაო სავალდებულო სწავლის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. შახარაძე**.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრია**.

1926 წ. დეკემბრის 6.

ტფილისი — სასახლე.

ბე от 18 сентября 1925 г. (С.З. СССР 1925 г. № 62, ст. 463) и на основании 2 ст. Постановления Совета Народных Комиссаров Союза ССР от 18 мая 1926 г. об узаконениях, утративших силу с введением в действие закона об обязательной военной службе (С.З. 1926 г. № 37, ст. 277), Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

Признать утратившими силу ниже следующие акты Правительства ССР Грузии:

- 1) Постановление Революционного Комитета ССРГ от 22 апреля 1921 г. № 10 об освобождении служащих почтово-телеграфных учреждений от военной мобилизации;
- 2) декрет Революционного Комитета ССРГ от 29 апреля 1921 г. № 31;
- 3) приказ Революционного Комитета от 28 мая 1921 г. № 53;
- 4) декрет Революционного Комитета ССРГ от 6 июня 1921 г. № 40 об освобождении учащихся и учащихся от отбывания воинской повинности;
- 5) декрет ВЦИК-а от 6 мая 1922 г. № 4 о всеобщем обязательном обучении военному искусству.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарадзе**.

Председатель Совета Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии **Ш. Элиава**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия**.

1926 г. декабря 6.
Тифлис — Дворец.

144. დადგენილება № 82

სრულიად საქართველოს საბჭ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საბჭოების და საბჭოთა ყრილობების არჩევნების შესახებ 1927 წელს.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. კონსტიტუციის 65 მუხლის თანახმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. მოხდეს 1927 წელს სასოფლო, სათემო და საქალაქო საბჭოებისა, აგრეთვე სათემო და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და ქალ. ფოთის აღმასრულებელი კომიტეტის არჩევნები.

2. მოსამზადებელ მუშაობას არჩევნებისათვის სათანადო ორგანოები უნდა შეუდგინენ 1927 წლის იანვრის 1-დან, ხოლო არჩევნები უნდა მოხდეს 1927 წლის იანვრის 25-დან თებერვლის 25-მდე.

შენიშვნა. საბჭოთა სათემო ყრილობები (იმ ადგილებში, სადაც სასოფლო საბჭოები არსებობენ) მოწვეულ უნდა იქნენ 1927 წლის თებერვლის 25-მდე.

3. აფხაზეთის სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიურ სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის საბჭოების ყრილობები და საბჭოთა სამაზრო ყრილობები მოწვეული უნდა იქნან 1927 წლის თებერვლის 25-დან მარტის 15-მდე.

4. სრულიად საქართველოს საბჭოთა ყრილობა მოწვეულ იქნეს 1927 წლის მარტის 22-ს.

შენიშვნა. არჩევნების წესი განისაზღვრება სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის განსაკუთრებულ ინსტრუქციით—მუშა-

144. Постановление № 82

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О перевыборах в Советы и в С'езды Советов в 1927 году.

На основании ст. 65 Конституции ССРГ Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет:

1. Произвести перевыборы Сельских, Темских и Городских Советов, а также Темских и уездных Исполнительных Комитетов и Исполнительного Комитета г. Поти на 1927 г.

2. К подготовительной работе по перевыборам подлежащие органы обязаны приступить с 1 января 1927 г., а перевыборы должны быть произведены в течение времени с 25 января до 25 февраля 1927 года.

Примечание. Темские с'езды советов (в тех местностях, где имеются сельские советы) созываются до 25 февраля 1927 г.

3. С'езды Советов Соц. Сов. Республики Абхазии, Автономной Соц. Сов. Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии и уездные С'езды Советов созываются в течение времени с 25 февраля до 15 марта 1927 года.

4. Всегрузинский С'езд Советов созвать 22 марта 1927 г.

Примечание. Порядок выборов определяется особою Инструкцией Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета о выборах в Советы рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов и о созыве с'ездов Советов.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *Ф. Махарадзе.*

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов *С. Тодрия.*

1926 г. декабря 28.
Тифлис—Дворец.

Распублковано в г. „Заря Востока“ № 1366 от 29 декабря 1926 г.

თა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოების არჩევნებისა და საბჭოთა ყრილობების მოწვევის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრაია.

1926 წ. დეკემბრის 28.

ტიფლისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს მე-1366 №-ში 1926 წ. დეკემბრის 29.

145. დადგენილება № 83

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

საბჭოთა არჩევნების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ.

საბჭ. სოც. რესპუბლიკების კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ საბჭოთა არჩევნების ინსტრუქციის დამტკიცების შესახებ 1926 წლის სექტემბრის 26-ს გამოცემული დადგენილების საფუძველზე სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული ინსტრუქცია მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოების არჩევნებისა და საბჭოთა ყრილობების მოწვევის შესახებ.

2. ამა დადგენილების მიღების დღიდან გაუქმებულია სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ 1925 წლის ნოემბრის 19-ს დამტკიცებული ინსტრუქცია მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დეპუტატების საბჭოებისა, საბჭოთა ყრილობებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების არჩევნებისათვის.

3. ავხაზეთის სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის, აჭარისტანის ავტონომიური სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ

145. Постановление № 83

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об утверждении инструкции о выборах в советы.

На основании постановления Президиума Центрального Исполнительного Комитета Союза СССР от 26-го сентября 1926 г. об утверждении инструкции о выборах в советы, Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет постановляет:

1. Утвердить нижеследующую инструкцию о выборах в советы рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов и о созыве с'ездов советов.

2. Со дня принятия настоящего постановления отменяется инструкция о выборах советов рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов, с'ездов советов и исполнительных комитетов, утвержденная Всегрузинским Центральным Исполнительным Комитетом 19-го ноября 1925 года.

3. Центральным Исполнительным Комитетам Социалистической Советской Республики Абхазии, Автономной Социалистической Советской Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии предоставляется вносить в инструкцию, указанную в

ბელ კომიტეტებს ნება ეძლევათ შეიტანონ 1-ლ მუხლში აღნიშნულ ინსტრუქციაში დამატება, რაც საქირო იქნება ყოფა-ცხოვრების თავისებურობისა და სხვა ადგილობრივი პირობების მიხედვით, იმ პირობით, რომ ეს დამატება წინასწარ დამტკიცებულ იქნეს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრა.

1926 წ. დეკემბრის 22.

ტიფლისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია ვაზ. ჟნარი ვოსტოკაჲ-ს მე-1366 №-ში 1926 წ. დეკემბრის 29.

ინსტრუქცია

მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა დემუტატების საბჭოების არჩევნებისა და საბჭოთა ყრილობების მოწვევის შესახებ.

თ ა ვ ი I.

მოქალაქეთა ხაარჩევნო უფლება.

1. უფლება აირჩიოს და არჩეულ იქნეს საბჭოებში ეკუთვნის, ეროვნებისა, რასისა, ბინადრობისა და სხ. განურჩევლად, საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ორივე სქესის შემდეგ მოქალაქეთ, რომელთაც არჩევნების დღისათვის 18 წელი შესრულებულია:

ა) ვინც ცხოვრების სახსარს სარგო და ზოგად-სასარგებლო შრომით პოულობს, როგორც არის მავალითად: ვაჭრობა-მრეწველობასა და სასოფლო მეურნეობაში დაქირავებული ყველა დარგისა და კატეგორიის მუშები და მოსამსახურენი, მიწის მუშა გლეხები, რომლებიც დაქირავებულ შრომის არ გამოიყენებენ მოგების მიზნით, შინამრეწველები და ხელოსნები, საბჭოთა დაწესებულების მოსამსახურენი და სხ., აგრეთვე ვინც შინაურ მეურნეობას ეწე-

статье 1-ой настоящего постановления. дополнения в связи с бытовыми особенностями и другими местными условиями с предварительного утверждения этих дополнений Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 г. декабря 22.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. Заря Востока № 1366 от 29 декабря 1926 г.

ИНСТРУКЦИЯ

о выборах в советы рабочих, крестьянских и красноармейских депутатов и о созыве съездов советов.

Глава I.

Об избирательных правах граждан.

1. Правом избирать и быть избранным в советы пользуются, независимо от национальности, расы, оседлости и т. п., следующие обоюдопола граждане Социалистической Советской Республики Грузии, которым ко дню выборов исполнилось 18 лет:

а) все добывающие средства к жизни производительным и общеполезным трудом, как-то: рабочие и служащие всех видов и категорий, занятые в торговле, промышленности и сельском хозяйстве: крестьяне земледельцы, не пользующиеся наемным трудом с целью извлечения прибыли; кустари и ремесленники; служащие советских учреждений и друг., а также лица, занятые домашним хозяйством, обеспечивающим для первых возможность производительного труда;

б) красноармейцы и краснофлотцы рабоче-крестьянских красных армии и флота.

Примечание. Выше перечисленные граждане (п. п. „а“ и

ვა და ამით შესაძლებლობას აძლევს პირველთა გასწიონ სარგო შრომა;

ბ) მუშათა და გლეხთა წითელი არმიისა და წითელი ფლოტის წითელ-არმიელთა და წითელ-ფლოტელთა.

შენიშვნა. ამ მუხლში აღნიშნული მოქალაქეები არ დაკარგავენ საარჩევნო უფლებას მაშინაც, თუ ისინი მოკლებულნი იქნებიან შრომის უნარს ან დროებით უშუშევრად დარჩებიან.

2. აქტიური და პასიური საარჩევნო უფლებით საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის მოქალაქეებთან თანასწორად სარგებლობს კავშირის სხვა საბჭოთა რესპუბლიკის ყველა მოქალაქე, რომელიც საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის ტერიტორიაზე იმყოფება, თუ ის შეეფერება 1-ლ მუხლით გათვალისწინებულ პირობებს.

3. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკა, იცავს რა ყველა ქვეყნისა და ეროვნების მშრომელთა სოლიდარობას, ყველა პოლიტიკურ უფლებასთან ერთად აქტიურ და პასიურ საარჩევნო უფლებას ანიჭებს უცხოელებსაც, რომელნიც მის ტერიტორიაზე რაიმე შრომას ეწევიან და ეკუთვნიან მუშათა კლასს ან გლეხობას, რომელიც არ სარგებლობს სხვისი შრომით.

4. ვერ აირჩევენ და ვერ იქნებიან არჩეულნი, თუნდაც ეკუთვნოდნენ მოქალაქეთა ერთ-ერთს 1-ლ მუხლში ჩამოთვლილ კატეგორიას:

ა) ვინც მოგების მიზნით სარგებლობდა ან ამ ჟამად სარგებლობს დაქირავებული შრომით;

ბ) ვინც უშრომით მიღებული შემოსავლით ცხოვრობდა ან ამ ჟამად ცხოვრობს, როგორცაა კაპიტალის სარგებელი, საწარმოს შემოსავალი, ქონების შემოსავალი და სხვა;

გ) ვინც კერძო ვაჭრობას და აგრეთვე სავაჭრო და საკომერციო შუამავლობას ეწეოდა ან ამ ჟამად ეწევა;

დ) ყველა სარწმუნოებისა და რჯულის რელიგიური კულტის სასულიერო მსახურნი როგორც ყოფილნი, ისე აწინდელნი;

ე) ვინც მსახურობდა მეფის მთავრობასთან პოლიციისა და ჟანდარმთა ცალკე კორპუსში ან დამკველ განყოფილებაში და საქართველოს მენშევიკურ მთავრობასთან შინაგან საქმეთა სამინისტროს სავანგებო რაზმში, რუ-

„6“ настоящей статьи) не теряют избирательных прав и в том случае, если они потеряли трудоспособность или временно остались без работы.

2. Активным и пассивным избирательным правом наравне с гражданами Социалистической Советской Республики Грузии пользуются все граждане других советских республик, пребывающие на территории Соц. Сов. Республики Грузии, если они отвечают условиям, предусмотренным 1 статьей.

3. Исходя из солидарности трудящихся всех стран и наций, Социалистическая Советская Республика Грузии предоставляет вместе со всеми политическими правами граждан ССР Грузии активное и пассивное избирательное право и иностранцам, проживающим на ее территории для трудовых занятий и принадлежащим к рабочему классу или к не пользующемуся наемным трудом крестьянству.

4. Не избирают и не могут быть избранными в советы, хотя бы они и входили в одну из перечисленных в ст. 1-ой категорий граждан:

а) лица, прибегавшие или ныне прибегающие к наемному труду с целью извлечения прибыли;

б) лица, жившие или ныне живущие на нетрудовой доход, как-то: проценты с капитала, доход с предприятий, поступления с имущества и. т. п.;

в) лица, занимавшиеся или ныне занимающиеся частной торговлей, а равно торговым и коммерческим посредничеством;

г) бывшие и настоящие служители религиозных культов всех исповеданий и толков;

д) лица, состоявшие на службе в полиции, отдельном корпусе жандармов и охранных отделениях при царском правительстве и в особом отряде министерства внутренних дел при меньшевистском правительстве Грузии; члены царствовавшего в России дома, а также лица, руководившие деятельностью полиции, жандармерии и карательных органов;

е) лица, осужденные вступившим в

სეთში ყოფილი მეფის საგვარეულოს წევრი, აგრეთვე ის პირი, ვინც ხელმძღვანელობას უწყვედა პოლიციას, ჯანდარმობას და დამსჯელ ორგანოებს;

ვ) ვისაც სისხლის სამართლის კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით გადაწყვეტილი აქვს სოციალური დაცვის ღონისძიება, რომელსაც თან სდევს უფლებათა შეზღუდვა, სასამართლოს განაჩენით დადგენილ ვადამდე;

ზ) ვინც დადგენილი წესისამებრ ცნობილია სულით-ავადმყოფად ან შეშლილად.

5. მოქალაქეთა ცალკე კატეგორიებიდან საარჩევნო უფლებით ვერ ისარგებლებს:

ა) მიწად-მომქმედი, რომელიც დაქირავებულ შრომას გამოიყენებს გარეშე იმ პირობებისა, რაც აღნიშნულია მე-6 მუხლის პუნქტებში ა და ბ;

ბ) მიწად-მომქმედი, რომელსაც სამიწადმომქმედო მეურნეობასთან ერთად აქვს სარეწავი და სამრეწველო საწარმო (წისქვილი, სახერხავი ქარხანა და სხვა), რომელიც მუშაობს მუდმივი ან სასეზონო დაქირავებული შრომის დახმარებით;

გ) ის პირი, ვინც ეკონომიურად იმორჩილებს ადგილობრივ მოსახლეობას სსოფლო-სამეურნეო მანქანების, სამეშაო საქონლის და სხვა ასეთების მისთვის სისტემატიურად მიქირავების გზით, ან ვინც მუდმივად აწოდებს მოსახლეობას ფულად ან საქონლის კრედიტს კაბალური პირობებით;

დ) შინამრეწველი და ხელოსანი, რომელიც მიმართავს მუდმივ დაქირავებულ შრომას;

ე) სამრეწველო ტიპის საწარმოს მეპატრონე, რომელიც აწარმოებს მოსახლეობის ექსპლოატაციას ამა თუ იმ საშუალოს გაცემის გზით—სახლში შესასრულებლად;

ვ) ფაბრიკა-ქარხნის საწარმოს პატრონი და მოიჯარადრე;

ზ) თეთრი ჯარების ყოფილი ოფიცრები და სამხედრო მოხელეები, აგრეთვე კონტრ-რევოლუციური ბანდების ხელმძღვანელები, თუ მათ არა აქვთ აღდგენილი საარჩევნო უფლება საბჭოს. რესპუბლიკის კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ან ერთ-ერთი მოკავშირე რესპუბლიკის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის განსაკუთრებული დადგენილებით;

законную силу приговором уголовного суда к социальной мере защиты, сопряженной с поражением в правах, на срок, установленный судебным приговором;

ж) лица, признанные в установленном порядке душевно-больными или умалишенными.

5. Из отдельных категорий граждан не могут пользоваться избирательными правами:

а) земледельцы, применяющие наемный труд вне условий, указанных в пунктах „а“ и „б“ ст. 6;

б) земледельцы, имеющие наряду с земледельческим хозяйством промысловые и промышленные предприятия (мельницу, лесопильный завод и т. п.), ведущиеся с применением постоянного или сезонного наемного труда;

в) лица, закабальющие местное население путем систематического предоставления ему в наем сельскохозяйственных машин, рабочего скота и пр., или постоянно снабжающие население кредитом, товарным или денежным, на кабальных условиях;

г) кустари и ремесленники, прибегающие к найму постоянной рабочей силы;

д) владельцы предприятий промышленного типа, эксплуатирующие население путем сдачи тех или иных работ на дом;

е) владельцы и арендаторы предприятий фабрично-заводского типа;

ж) бывшие офицеры и чиновники белых армий, а также руководители контр-революционных банд, если они не восстановлены в избирательных правах особым постановлением Центрального Исполнительного Комитета СССР или Центрального Исполнительного Комитета одной из Союзных Республик;

з) лица, прямо или косвенно руководившие действиями полиции, жандармерии и карательных органов, как при царском строе, так равно и при белых контр-революционных правительствах, как-то: бывшие министры и их товарищи, директора департаментов министерств, генерал-губернаторы, главно-начальствующие, во-

თ) ის პირი, ვინც პირდაპირ თუ არა პირდაპირ ხელმძღვანელობას უწევდა ყოფილი პოლიციის, ჟანდარმერიის და დამსჯელი რაზმების მუშაობას, როგორც მეფის მთავრობის, ისე თეთრ კონტრ-რევოლუციონურ მთავრობათა დროს, როგორც არიან: ყოფილი მინისტრი და მისი ამხანაგი, სამინისტროთა დეპარტამენტის დირექტორი, გენერალ-გუბერნატორი, მთავარ-მართებელი, სამხედრო და სამოქალაქო გუბერნატორი, ვიცე-გუბერნატორი, თავად-ახაშურობის საგუბერნიო და სამაზრო წინამძღოლნი, საგანგებო მინდობილობათა მოხელე, სასამართლო პალატის უფროსი თავმჯდომარე, სისხლის სამართლის დეპარტამენტის თავმჯდომარე და წევრი, აგრეთვე სასამართლო პალატის პროკურორი და პროკურორის ამხანაგი, სამხედრო სასამართლოს თავმჯდომარე და წევრი, სამხედრო გამომძიებელი, სამხედრო პროკურორი და საეიობო და მაზრის უფროსი, შინაგან საქმეთა სამინისტროს მოხელე და საპატიმრო უწყების ყველა მოსამსახურე; აგრეთვე ის პირი, ვისაც მენშევიკური მთავრობის დროს საქართველოში ექირა შემდეგი თანამდებობა: მინისტრისა, მისი ამხანაგისა, გენერალ-გუბერნატორისა, გუბერნატორისა, საგანგებო კომისარისა, სახალხო გვარდიის შტაბის თავმჯდომარისა და წევრისა, საგანგებო და სამხედრო საველე სასამართლოს წევრისა და პროკურორისა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს კანცელარიის დირექტორისა და ვიცე-დირექტორისა, იმავე სამინისტროს ადმინისტრატიული განყოფილების უფროსისა და უფროსის თანაშემწისა, ადმინისტრაციის ინსპექტორისა და საპატიმროების ინსპექტორისა;

ი) ადმინისტრატიული წესით გადასახლებული, აგრეთვე ის პირი, ვის შეხებებდა სასამართლოს გამორჩენილი აქვს განაჩენი მისი განდევნის შესახებ წინამდელი საცხოვრებელი ადგილიდან, ამ ადგილის ბოროტ-მომქმედთა წრესთან კავშირის გამო; საპატიმროში მოთავსებული.

ბ. საარჩევნო უფლება არ წაერთმევათ შემდეგი კატეგორიის პირთ:

ა) მიწად-მომქმედს, რომელიც გამოიყენებს თავის მეურნეობაში ერთი მუდმივი მუშის დაქირავებულ შრომას განსაკუთრებული ვარემოების გამო, როგორცაა: ავადმყოფობა, მობილიზაცია,

ენные и гражданские губернаторы, вице-губернаторы, губернские и уездные предводители дворянства, чиновники особых поручений, старшие председатели, председатели и члены уголовных департаментов, а также прокуроры и товарищи прокуроров судебных палат, председатели и члены военных судов, военные следователи, военные прокуроры и их помощники, члены губернских правлений, земские и уездные начальники, чины министерства внутренних дел и все служащие тюремного ведомства; а также лица, занимавшие следующие должности при меньшевитском правительстве Грузии: министры и их товарищи, генерал-губернаторы, губернаторы и чрезвычайные комиссары, председатели и члены штабов народной гвардии, члены и прокуроры чрезвычайных и военно-полевых судов, директор и вице-директор канцелярии министерства внутренних дел, начальники и помощники начальника административного отдела того же министерства и инспектора администрации и тюрем;

и) лица, административно-высланные, а также лица, в отношении которых состоялись судебные приговоры, лишающие, их, в виду связи с преступной средой, права проживания на месте своего прежнего жительства; находящиеся в местах заключения.

6. Не лишаются избирательных прав нижеследующие категории лиц:

а) земледельцы, применяющие в своем хозяйстве наемный труд одного постоянного рабочего, при особых обстоятельствах, как-то: болезнь, мобилизация, избрание на общественную должность, требующую отрыва от хозяйства, и т. п., на все время данного состояния хозяйства;

б) земледельцы, занимающие во время страдной поры на короткий срок не более двух человек для уборки хлеба, сбора винограда или выполнения другой спешной работы;

в) кустари и ремесленники, ведущие трудовое хозяйство без применения наемной силы, а также пользующиеся в силу условий производ-

არჩევა საზოგადოებრივ თანამდებობაზე, რომელიც მოითხოვს მეურნეობის ჩამოშორებას და სხვ., სანამ ასეთი მდგომარეობა იარსებებს;

ბ) მიწად-მოქმედს, რომელიც მოკლე ხნით დაიქირავეს მუშებს, რიცხვით არა უმეტეს 2 კაცისა, პურის მოსაპყვლად, სიმინდის გასათობხად, ყურძნის მოსაყრეფად და სხვა ასეთი საჩქარო სამუშაოს შესასრულებლად;

გ) შინა-მრეწველსა და ხელოსანს, რომელიც აწარმოებს შრომითს მეურნეობას დაქირავებული მუშა-ძალის გამოყენებლად, ან რომელსაც წარმოების პირობების გამო ჰყავს ერთი მოზრდილი მუშა ან ორი შევირდი, უკეთეს მეურნეობის მეპატრონე თვით იღებს მონაწილეობას მუშაობაში;

დ) იმ პირს, ვინც იღებს პროცენტს შრომის შემნახველ სალაროში შეტანილი ანაბრისათვის, ან სახელმწიფო, კომუნალური და კოოპერატიული სესხის ობლიგაციებისათვის, უკეთეს შემოსავალი არ შეადგენს მისი არსებობის ძირითად წყაროს, ან თუ ეს პირი არ არის მოკლებული საარჩევნო უფლებას სხვა რაიმე საფუძველზე;

ე) იმ პირს, ვინც განსაკუთრებული პირობების გამო ეწევა წვრილ ვაჭრობას, როგორც არის: შრომისა ან ომის ინვალიდი, რომელიც ვაჭრობს სოციალური უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის უფასო პატენტით, უმუშევარი მუშა და მოსამსახურე, რომლებიც იღებენ 1-ლი ხარისხის პატენტს, უკეთეს მისაქმეობა მათთვის დროებითია;

ვ) იმ პირს, ვინც დაქირავებით ან რელიგიური საზოგადოების არჩევით ასრულებს ადმინისტრაციულ-სამეურნეო და ტექნიკურ მოვალეობას რელიგიური შენობების მოვლისა და რელიგიური წესების შესრულების საქმეში, როგორც არის მავალითად: დარაჯი, მვალობელი, რეგენტი, ორგანიზტი და სხ., აგრეთვე საეკლესიო - სამრევლო საბჭოს წევრს, უკეთეს ის მოკლებული არ არის საარჩევნო უფლებას სხვა საფუძველზე;

ზ) თავისუფალი პროფესიის პირს, რომელიც ზოგად-სასარგებლო შრომას მისდევს და საარჩევნო უფლებას მოკლებული არ არის სხვა საფუძველზე;

თ) იმ პირთა ოჯახის წევრებს, რომელნიც საარჩევნო უფლებას მოკლებულნი არიან, უკეთეს ისინი ნივთიერად

სტვა ტრუდომ ერთი ვზროსლო რაბოჩე-გო ილი დვუხ უჩენიკოვ, ესლი ონი სამი უჩაყვუიუთ ვ რაბოტე;

რ) ლიცა, პოლუჩაყიუი პროცენტი ს ვკლადოვ ვ ტრუდოვუხ სბერეგატელნუხ კასაჰხ ი ს ობლიგაციუხ გოსუდარსტვენ-ნუხ, კომუნალნუხ ი კოოპერატივნუხ ჯაიმოვ პრი უსლოვი, ესლი ეტი დოჰო-დო იხ ევლუცოვანია. ილი ესლი ეტი ლიცა ნე ლიშენუ იზბირატელნუხ პრავ პო დრუგიმ ოსოვანიათ;

დ) ლიცა, ვ სილუ ოსობუხ პრიჩინ ჯანიმაყიესი მელკი ტორგოვლეი, კაკო: ინვალიდი ტრუდი ი ვოინი, ტორგუ-იუხიე პო ბესპლატნუხ პატენტამ ნარედ-ნოგო კომისსარიატა სოციალნოგო ობეს-პეჩენია, ბეზრატოთნე რაბოჩიე ი სლუ-ჯაყიე, ვებირაყიუი პატენტი 1-გო რაზრეად, ესლი ეთო ჯანიტე ევლუცოვ-ია დიე ნიხ ვრემენნუხ;

ე) ლიცა, კოტორე პო ნაიუმ ილი პო ვებორუ რელიგიოზნუხ ობიჩინ ევპო-ნიუთ ადმინისტრაციო-ნოვლიტვენნიე ი ტექნიჩესკიე ფუნკციი პო ობელუჯი-ვანიუ ჯდანიუ რელიგიოზნუხ კულტოვ ი რელიგიოზნუხ ობრეადოვ, კაკო: სტო-როჟა, ნევეჩიე, რეგენტი, ორგანისტი ი ტ. პ., ა თაკჟე ჯლენი პრიჰოდესკიხ სო-ვეთოვ, ესლი ეტი ლიცა ნე ლიშენუ იზ-ბირატელნუხ პრავ პო დრუგიმ ოსო-ვანიათ;

ჟ) ლიცა სვობოდნუხ პროფესიუხ, ჯანიმაყიესიე ობესტვენნო-პოლენუხ ტრუდომ ი ნე ლიშენნიე იზბირატელ-ნუხ პრავ პო დრუგიმ ოსოვანიათ;

ზ) ჯლენი სემეი ლიც, ლიშენნუხ იზ-ბირატელნუხ პრავ, ესლი ონი მატერი-ალნო ნე ჯავსეაქ ოქ ლიც, ლიშენნუხ იზბირატელნუხ პრავ, ი ჯივუქ ობეს-ტვენნო-პოლენუხ ტრუდომ.

7. ლიცა, ლიშენნიე იზბირატელნუხ პრავ ვ სილუ ი. „დ“ სტ. 4 ნასტაყიეი ინსტრუქციი (ბუფშიე სლუჯაყიე პოლი-ციი ი ტ. პ.) მოგუქ პრინუქ უჩაყიე ვ ვებორა, ესლი ონი ვოსტანოვლენნი ვ იზბირატელნუხ პრავოვ ოსობუხ პო-სტანოვლიემ პრეზიდიუმა ვსეგრუჯინ-სკოგო ცენტრალნოგო ისპოლნიტელნოგო კომიტეტა ვ პორეადე, პრედუსოტრენ-ნოვ სოფესტვუიუხ ჯაკონომ (ოსტა-ნოვლიენი ვსეგრუჯინსკოგო ცენტრალ-ნოგო ისპოლნიტელნოგო კომიტეტა ოქ 4-გო დეკაბრე 1925 გოდა № 47).

8. ლიცამ, რანეე პრებეგაშმ კ

დამოკიდებულნი არ არიან საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირებზე და ცხოვრობენ ზოგად-საარჩევნო შრომით.

7. იმ პირთ, ვინც მოკლებულია საარჩევნო უფლებას ამა ინსტრუქციის მე-4 მუხლის „ე“ პუნქტის ძალით (ყოფილი პოლიციის მოსამსახურენი და სხვ.), შეუძლიანთ მონაწილეობა მიიღონ არჩევნებში, უკეთუ მათ აღდგენილი აქვთ საარჩევნო უფლება სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის ცალკე დადგენილებით, შესაფერი კანონით გათვალისწინებული წესისამებრ (სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის დადგენილება 1925 წლის ოქტომბრის 4-ის თარიღითა, № 47).

8. იმათ, ვინც წინად დაქირავებულ შრომას მიმართავდა მოგების მიზნით, უშრომოდ მიღებული შემოსავლით ცხოვრობდა, კერძო ვაჭრობასა და საკომერციო შუამავლობას ეწეოდა ან ვინც ცხოვრობდა რელიგიური კულტის სამსახურისაგან მიღებული შემოსავლით (მ. 4, პ. 3. „ა“, „ბ“ და „დ“), შეიძლება მიენიკოს უფლება არჩევნებში მონაწილეობისა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დადგენილებით, უკეთუ ისინი არა ნაკლებ ხუთი წლისა ეწევიან სარგო და ზოგად-საარჩევნო შრომას და დამტკიცეს თავისი ლოიალობა საბჭოთა მთავრობის მიმართ, რა გარემოებაც დადასტურებული უნდა იქნეს იმ დაწესებულების ან საწარმოს ადმინისტრაციის მიერ, სადაც საარჩევნო უფლების აღდგენის მოთხოვნელი პირი მუშაობს, აგრეთვე დეპუტატთა საბჭოს ან რომელიმე ადმინისტრატიული ორგანოს სათანადო მოწმობით. ცენტრალური საარჩევნო კომისიის დადგენილება საარჩევნო უფლების აღდგენის შესახებ უნდა წარედგინოს დასამტკიცებლად სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს.

9. საარჩევნო კომისიების შემადგენლობის დამთავრების შემდეგ ამა მუხლში აღნიშნულ პირთა შუამდგომლობა საარჩევნო უფლების აღდგენის შესახებ განხილული იქნება უშუალოდ სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის მიერ.

9. საარჩევნო კომისიებს უფლება არა

наемному труду с целью извлечения прибыли, жившим на нетрудовые доходы, занимавшимся торговлей или коммерческим посредничеством, а также лицам, жившим на доход от исполнения обязанностей служащих культа, может быть предоставлено право участия в выборах по постановлениям центральной избирательной комиссии при условии, если они в течение не менее пяти лет занимаются производительным и общественно-полезным трудом и доказали свою лояльность по отношению к советской власти, каковые обстоятельства должны быть удостоверены администрацией того учреждения или предприятия, в котором работает лицо, ходатайствующее о восстановлении в избирательных правах, а также надлежащим свидетельством совета депутатов или какого нибудь административного органа. Постановления центральной избирательной комиссии о восстановлении в избирательных правах представляются на утверждение Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

Примечание. По окончании работы избирательных комиссий ходатайства указанных в этой статье лиц о восстановлении в избирательных правах разрешаются непосредственно Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

9. Избирательные комиссии не имеют права дополнять или изменять перечень лиц, указанных в настоящей главе.

Глава II.

Об избирательных комиссиях.

10. Для выборов в советы образуются следующие избирательные комиссии:

а) центральная избирательная комиссия;

б) избирательные комиссии Союзной Соц. Сов. Республики Абхазия, Автономной Соц. Сов. Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии;

აქვთ შეავსონ ან შესცვალონ ამ თავში აღნიშნულ პირთა ნუსხა.

თ ა ზ ი II.

საარჩევნო კომისიები.

10. საბჭოთა არჩევნებისათვის დაარსდება შემდეგი საარჩევნო კომისიები:

- ა) ცენტრალური საარჩევნო კომისია;
- ბ) აფხაზეთის მოკავშირე სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიური სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის საარჩევნო კომისიები;
- გ) სამაზრო საარჩევნო კომისიები;
- დ) საქალაქო საარჩევნო კომისიები;
- ე) სარაიონო საარჩევნო კომისიები ქალაქებში;
- ვ) სათემო საარჩევნო კომისიები.

შენიშვნა 1. იმ ადგილებში, სადაც სასოფლო საბჭოები არსებობენ, შესდგებიან გარდა აღნიშნული კომისიებისა სასოფლო საარჩევნო კომისიები.

შენიშვნა 2. საარჩევნო კომისიის წევრები კომისიაში მუშაობისათვის განსაკუთრებულ გასამრჯელოს არ მიიღებენ.

11. ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას შეადგენს სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი არჩევნებისათვის ხელმძღვანელობის გასაწყვეად მიეღოს რესპუბლიკაში. აღნიშნული კომისია შესდგება 17 წევრისაგან. მის შემადგენლობაში უნდა შედიოდნენ: თავმჯდომარე და წარმომადგენლები ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, საქ. პროფკავშირთა კავშირთა საბჭოსი, ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, საქართველოს კომპარტიის მუშა-ქალთა განყოფილებისა, წითელი არმიისა, ეროვნულ უმცირესობათა, მუშებისა, რომლებიც უშუალოდ არიან დაკავშირებული წარმოებასთან, და გლეხებისა, რომელნიც უშუალოდ დაკავშირებული არიან სოფლის მეურნეობასთან.

არჩევნების შედეგების შესახებ მთლად საქართველოში ცენტრალური საარჩევნო კომისია მოხსენებას წარუდგენს სრულიად საქართველოს საბჭოთა ყრილობას.

შენიშვნა. ცენტრალური საარჩევნო კომისია გამოიყენებს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის აპარატს.

- ვ) уездные избирательные комиссии;
- г) городские избирательные комиссии;
- д) районные избирательные комиссии в городах;
- е) темские избирательные комиссии.

Примечание 1. В тех местностях, где имеются сельские советы, кроме вышеуказанных комиссий, образуются сельские избирательные комиссии.

Примечание 2. Члены избирательных комиссий за свою работу в комиссиях особого вознаграждения не получают.

11. Центральная избирательная комиссия образуется Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета для руководства выборами по всей республике. Указанная комиссия составляется из 17 членов. В ее состав входят: председатель и представители: Центрального Исполнительного Комитета, совета профессиональных союзов Грузии, Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, отдела работниц компартии Грузии, красной армии, национальных меньшинств, рабочих, непосредственно связанных с производством, и крестьян, непосредственно связанных с сельским хозяйством. О результатах выборов по всей Грузии комиссия представляет доклад Всегрузинскому Съезду Советов.

Примечание. Центральная избирательная комиссия пользуется аппаратом Народного Комисариата Внутренних Дел.

12. Избирательные комиссии при Центральных Исполнительных Комитетах Союзной Соц. Сов. Республики Абхазии, Автономной Соц. Сов. Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии образуются Президиумами этих Комитетов в составе 11 членов: председателя, утверждаемого Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета, двух представителей от Центрального Исполнительного Комитета, соответствующей союзной и автономной единицы, по одному представителю от объединения профсоюзов,

12. აფხაზეთის მოკავშირე სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აჭარისტანის ავტონომიური სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალური აღმასრულებელ კომიტეტებთან საარჩევნო კომისიებს შეადგენენ ამ კომიტეტების პრეზიდიუმები. ამ კომისიებში ზედის 11 წევრი: თავმჯდომარე, რომელსაც დაამტკიცებს სოულიად საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი, ორი წარმომადგენელი შესაფერი მოკავშირე და ავტონომიური ერთეულის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, თითო წარმომადგენელი: პროკავშირთა, შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, საქართველოს კომპარტიის მუშა-ქალთა განყოფილებისა, ადგილობრივი ქალაქის საბჭოსი, ეროვნულ უმცირესობათა და წითელი არმიისა და ორი წარმომადგენელი გლეხთა ურთიერთ დახმარე საზოგადოებათა. აღნიშნული საარჩევნო კომისიები მოქმედებენ ამა ინსტრუქციის საფუძველზე.

13. სამაზრო საარჩევნო კომისიას შეადგენს სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი. ამ კომისიების შექმნის დროს უნდა შედიოდეს 9 კაცი: თავმჯდომარე, თითო წარმომადგენელი სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტისა, სამაზრო პროფბიუროსი, ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, საქართველოს მუშა-ქალთა განყოფილებისა, სამაზრო ქალაქის საბჭოსი და ეროვნულ უმცირესობათა და ორი წარმომადგენელი სამაზრო გლეხკომისა.

შენიშვნა. სამაზრო საარჩევნო კომისია თავის მუშაობისათვის გამოიყენებს სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის აპარატს.

14. ქალ. ტფილისისა და ტფილისის მაზრისათვის ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი შეადგენს საქალაქო სამაზრო საარჩევნო კომისიას, რომელშიაც შევა 13 წევრი: თავმჯდომარე, ორ-ორი წარმომადგენელი ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქ. პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსი, თითო წარმომადგენელი ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, საქართველოს კომპარტიის მუშა-ქალთა განყოფილებისა, წითელ არმიისა და ეროვნულ უმცირესობათა, 2 წარმომადგენელი მუშებისა, რომელ-

Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, отдела работниц компартии Грузии, местного городского совета, национальных меньшинств и красной армии и двух представителей от крестьянских обществ взаимопомощи.

Означенные комиссии действуют на основании настоящей инструкции.

13. Уездные избирательные комиссии образуются президиумами уездных исполнительных комитетов в составе 9-ти членов: председателя, по одному представителю от уездного исполнительного комитета, уездного профбюро, Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, отдела работниц Компартии Грузии, совета уездного города и национальных меньшинств и двух представителей от уездного кресткома.

Примечание. Уездные избирательные комиссии пользуются аппаратом уездных исполнительных комитетов.

14. Для гор. Тифлиса и его уезда президиумом Тифлисского исполнительного комитета образуется уездно-городская избирательная комиссия в составе 13-ти членов: председателя, по два представителя от Тифлисского исполнительного комитета и совета профессиональных союзов Грузии, по одному представителю от Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, отдела работниц Компартии Грузии, красной армии и национальных меньшинств, двух представителей от рабочих, непосредственно связанных с производством, и двух представителей от крестьянских обществ взаимопомощи.

15. Для гор. Поти президиумом Потийского Исполнительного Комитета образуется городская избирательная комиссия в составе 9-ти членов: председателя и по одному представителю от Потийского исполнительного комитета, Потийского городского совета, объединения профсоюзов, Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, отдела работниц Компартии Грузии, красной армии, национальных меньшинств и рабочих, не-

ბიც უშუალოდ არიან დაკავშირებული წარმოებასთან და 2 წარმომადგენელი გლეხთა ურთიერთ დამხმარე საზოგადოებათა.

15. ქალაქ ფოთისათვის ფოთის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში შეადგენს საქალაქო საარჩევნო კომისიას. ამ კომისიის შემადგენლობაში უნდა შედიოდეს 9 კაცი: თავმჯდომარე და თითო წარმომადგენელი ფოთის ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტისა, ფოთის ქალაქის საბჭოსი, პროფკავშირების შენაერთისა, ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, საქართველოს კომპარტიის მუშა-ქალთა განყოფილებისა, წითელი არმიისა, ეროვნულ უმცირესობათა და მუშებისა, რომელნიც უშუალოდ დაკავშირებულნი არიან წარმოებასთან.

16. სამაზრო, ტფილისის საქალაქო-სამაზრო და ფოთის საქალაქო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეებს პერსონალურად დანიშნავს საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

17. ქალაქ სოხუმში, ბათოში და ცხინვალში საბჭოთა არჩევნებს მოაწყობენ ბუნაზეთის მოკავშირე სოც. საბჭ. რესპ., აკარისტანის ავტონ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებთან არსებული საარჩევნო კომისიები — კუთვნილებისამებრ. აღნიშნული ცენტრალური კომიტეტების პრეზიდიუმები შეუძლიანთ დააარსონ არჩევნების მოსაწყობად აღნიშნულ ქალაქებში საქალაქო საარჩევნო კომისიები.

18. სამაზრო ქალაქებში არჩევნების მოწყობა დაევალებო უშუალოდ სათანადო სამაზრო საარჩევნო კომისიას, ხოლო დანარჩენ ქალაქებში (გარდა 14, 15 და 17 მუხლებში აღნიშნული ქალაქებისა) ადგილობრივ სათემო საარჩევნო კომისიას.

19. არჩევნების მოსაწყობად ქ. ტფილისის სხვადასხვა უბნებში ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმში შეადგენს სარაიონო საარჩევნო კომისიებს, რომლებშიაც შევა არა უმეტეს ხუთ-ხუთი წევრისა. ამ კომისიების თავმჯდომარეებს პერსონალურად დანიშნავს ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტი. გარდა ამისა, ამავე წესით და შედგენილობით ტფილისში დაარსდება საგარნიზონო საარჩევნო კომისია არჩე-

посредственно связанных с производством.

16. Председатели уездных, Тифлисской уездно-городской и Потийской городской избирательной комиссий персонально назначаются президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

17. В городах: Сухуме, Батуме и Цхинвали выборы в советы производятся избирательными комиссиями при Центральных Исполнительных Комитетах Союзной Соц. Сов. Республики Абхазии, Автономной Соц. Сов. Республики Аджаристана и Автономной Области Юго-Осетии по принадлежности. Президиумы означенных Центральных Исполнительных Комитетов могут образовать для производства выборов в указанных городах городские избирательные комиссии.

18. В уездных городах производство выборов возлагается на соответствующие уездные избирательные комиссии непосредственно, а в остальных городах (за исключением указанных в 14, 15 и 17 статьях) на местных темские избирательные комиссии.

19. Для производства выборов в отдельных районах города Тифлиса президиумом Тифлисского исполнительного комитета образуются районные избирательные комиссии в составе не более 5 членов. Председатели районных избирательных комиссий персонально назначаются Тифлиским исполнительным комитетом. Кроме того в том же порядке и составе в Тифлисе образуется гарнизонная избирательная комиссия для производства выборов в расположенных здесь войсковых частях.

Примечание. Районные избирательные комиссии могут быть образованы в порядке, указанном настоящей статьей, также в городах: Сухуме, Батуме, Потии и в уездных городах постановлениями президиумов Центральных Исполнительных Комитетов Союзной СС Республики Абхазии, Автономной СС Республики Аджаристана, Президиума Потийского исполни-

ვნების მოსაწყობად აქ დაბანაკებულ სამხედრო ნაწილებში.

შენიშვნა. საარჩევნო საარჩევნო კომისიები შეიძლება შედგენილი იქნეს ამა მუხლში აღნიშნული წესით აგრეთვე ქალ. სოხუმში, ბათომში, ფოთში და სამაზრო ქალაქებში, მოკავშირე აფხაზეთის რიცხ. საბჭ. რესპუბლიკის და აქართველეთის ავტონომიური სოც. საბჭ. რესპუბლიკის (ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმებისა, ფოთის ქალაქის აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმისა და სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტების პრეზიდიუმების დადგენილებით — კუთვნილისამებრ.

20. სათემო საარჩევნო კომისია მოეწყობა 7 წევრის შემადგენლობით. ამ კომისიაში შევლენ: თავმჯდომარე, ორი წარმომადგენელი სათემო საბჭოსი და სათემო აღმასრულებელი კომიტეტისა, თითო წარმომადგენელი ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირისა, ქალთა დელეგატთა კრებისა და ორი წარმომადგენელი გლეხთა ურთიერთ დახმარე საზოგადოებისა.

სათემო საარჩევნო კომისიის წევრებს დაასახელებს სათემო საბჭო, ხოლო დაამტკიცებს სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტი, რომელიც ამასთანავე პერსონალურად დანიშნავს საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს.

შენიშვნა. სათემო საარჩევნო კომისია თავის მუშაობისათვის გამოიყენებს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტის აპარატს.

21. სასოფლო საარჩევნო კომისია შესაფერავდება მუხლში (მუხ. 10, შენიშვნა 1) მოეწყობა 5 წევრის შემადგენლობით, მასში შევლენ: თავმჯდომარე, ორი წარმომადგენელი სასოფლო საბჭოსი და თითო წარმომადგენელი ქალთა დელეგატთა კრებისა და გლეხთა ურთიერთ დახმარე საზოგადოებისა.

სასოფლო საარჩევნო კომისიების წევრებს დაასახელებს სასოფლო საბჭო, ხოლო დაამტკიცებს სათემო აღმასრულებელი კომიტეტი, რომელიც ამასთანავე პერსონალურად დანიშნავს სასოფლო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარეს.

შენიშვნა. სასოფლო საარჩევნო კომისია თავის მუშაობისათვის

თელი კომიტეტი და პრეზიდიუმის უედნის აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ.

20. Темские избирательные комиссии образуются в составе 7-ми членов: председателя, двух представителей от темского совета и темского исполнительного комитета, по одному представителю от Ленинского Коммунистического Союза Молодежи, женских делегатских собраний и двух представителей от крестьянских обществ взаимопомощи. Члены темских избирательных комиссий выдвигаются темскими советами и утверждаются уездными исполнительными комитетами, которые вместе с тем назначают персонально председателей темских избирательных комиссий.

Примечание. Темские избирательные комиссии при своей работе пользуются аппаратом темских исполнительных комитетов.

21. Сельские избирательные комиссии в соответствующих местах (ст. 10, примечание) образуются в составе 5-ти членов: председателя, двух представителей от сельского совета и по одному представителю от женских делегатских собраний и крестьянского общества взаимопомощи. Члены сельских избирательных комиссий выдвигаются сельскими советами и утверждаются темскими исполнительными комитетами, которые вместе с тем назначают персонально председателей сельских избирательных комиссий.

Примечание. Сельские избирательные комиссии при своей работе пользуются аппаратом сельского совета и соответствующего темского исполнительного комитета.

22. Указанные в ст. 10 избирательные комиссии образуются на время выборов в советы и распускаются в месячный срок со дня окончания избирательной кампании распоряжением Президиума Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

23. Избирательные комиссии обя-

გამოიყენებს სასაფლო საბჭოს და სათანადო სათემო აღმასრულებელი კომიტეტის აპარატს.

22. მე-10 მუხლში აღნიშნული საარჩევნო კომისიები შესდგებიან საბჭოთა არჩევნების დროისათვის და დაიმუშებინ ერთი თვის შემდეგ საარჩევნო კამპანიის დამთავრების დღიდან, სრულიად საქართველოს ცენტრალური აღსრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის განკარგულებაში.

23. საარჩევნო კომისიები ვალდებული არიან:

ა) თვალყური ადევნონ შესაფერი ტერიტორიის ფარგლებში არჩევნების კანონიერებას და ყველა იმ წესებისა, ნორმებისა და ვადის შესრულებას, რაც დადგენილია საარჩევნო კამპანიისათვის, და შეუძლებელჰყონ მათი დარღვევა;

ბ) თვალყური ადევნონ, რომ არჩევნების დროს არ მოხდეს ადმინისტრატიული ძალდატანება ამომრჩევლების მიმართ;

გ) ხელმძღვანელობა გაუწიონ ქვემდგომი საარჩევნო კომისიების მუშაობას;

დ) მოახსენონ სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტებს ქვემდგომი საარჩევნო კომისიების დაშლისა ან ცალკე წევრების გადაყენების შესახებ;

ე) ანგარიში მოსთხოვონ ქვემდგომ საარჩევნო კომისიებს მათი მუშაობის შესახებ და ზე-მდგომ საარჩევნო კომისიებს და სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტებს ცნობები წარმოადგინონ შემოღებული ფორმით არჩევნების მსვლელობისა და იმ ამომრჩეველთა რაოდენობის შესახებ, რომელთაც არჩევნებში მონაწილეობა მიიღეს.

ვ) განიხილონ დაწესებულ ვადაზე საჩივრები ქვემდგომი საარჩევნო კომისიების მოქმედების გამო, და კერძოდ, საარჩევნო უფლებების უკანონოდ ჩამორთმევის გამო;

ზ) მოხსენება წარუდგინონ ზე-მდგომ საარჩევნო კომისიებს იმის შესახებ, რომ ამა ინსტრუქციის 58 მუხლში აღნიშნული მიზეზებისა გამო დაბტკიცებული არ იქნეს არჩევნები მთლიანად, ან კერძოდ ამა თუ იმ დეპუტატის მიმართ;

თ) გაგზავნონ თავის წარმომადგენლები ქვემდგომ საარჩევნო კომისიებში მათი მუშაობისა და საარჩევნო კამპანიის მსვლელობის გასაცნობად.

ა) наблюдать на соответствующей территории за законностью выборов и исполнением правил, норм и сроков, установленных для избирательной кампании, и не допускать их нарушения;

б) наблюдать за тем, чтобы не было административного давления на избирателей при выборах;

в) руководить работой нижестоящих избирательных комиссий;

г) представлять соответствующим исполнительным комитетам о роспуске нижестоящих избирательных комиссий и об отводе отдельных их членов;

д) требовать отчеты от нижестоящих избирательных комиссий и представлять сведения по установленной форме вышестоящим избирательным комиссиям и соответствующим исполнительным комитетам о ходе выборов и о количестве избирателей, участвовавших в выборах;

е) рассматривать в установленные сроки жалобы на действия нижестоящих избирательных комиссий и, в частности, на неправильное лишение избирательных прав;

ж) представлять вышестоящим избирательным комиссиям о неутверждении выборов как в целом, так и в частности в отношении отдельных депутатов вследствие причин, предусмотренных 58 ст. настоящей инструкции;

з) посылать своих представителей в нижестоящие избирательные комиссии для ознакомления с их работой и ходом избирательной кампании.

24. На районные избирательные комиссии в городах, а при их отсутствии на городские избирательные комиссии, кроме указанных выше функций, возлагается:

а) составление и утверждение списков лиц, пользующихся избирательными правами (избирателей);

б) составление, рассмотрение, проверка и опубликование списка лиц, лишенных избирательных прав;

в) рассылка именных избирательных повесток избирателям и принятие других мер оповещения о ме-

24. სარაიონო საარჩევნო კომისიებს ქალაქებში, ხოლო თუ სარაიონო კომისიები არ არსებობენ, საქალაქო კომისიებს, გარდა ზევით აღნიშნულ ფუნქციებისა, დაეკისრებათ:

ა) საარჩევნო უფლების მქონე პირთა (ამომრჩეველთა) სიების შედგენა და დამტკიცება;

ბ) იმ პირთა სიების შედგენა, განხილვა, შემოწმება და გამოქვეყნება, რომელნიც მოკლებულნი არიან საარჩევნო უფლებას.

გ) სახელობითი საარჩევნო უწყებების დაგზავნა ამომრჩევლებისათვის და სხვა ღონისძიების მიღება საარჩევნო კრებების დროისა და ადგილის შესატყობინებლად;

დ) თავის რწმუნებულების დანიშვნა არჩევნებისათვის ცალკე საარჩევნო ჯგუფებში: პროფესიონალურ კავშირებში, მეოჯახე ქალთა, შინა-მრეწველთა, გლეხთა, წითელარმიელთა და სხვათა შორის.

შენიშვნა. ქალაქებში, სადაც საქალაქო საარჩევნო კომისიები არ არის დაარსებული, ამ მუხლში აღნიშნული ფუნქციები დაეკისრება იმ საარჩევნო კომისიებს, რომელთაც ამა ინსტრუქციის ძალით დავალებული აქვთ ასეთ ქალაქებში არჩევნების მოწყობა.

25. სათემო საარჩევნო კომისიებს, აგრეთვე სასოფლო საარჩევნო კომისიებს (სადაც ისინი არსებობენ) დაევალებათ:

ა) რაიონის დაყოფა საარჩევნო უბნებად;

ბ) საუბნო რწმუნებულების დანიშვნა საბჭოთა არჩევნებისათვის;

გ) საარჩევნო უფლების მქონე პირთა (ამომრჩეველთა) სიების შედგენა და დამტკიცება;

დ) შედგენა, განხილვა, შემოწმება და გამოქვეყნება საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირთა სიებისა;

ე) გამოცხადება საარჩევნო კრების დროისა და ადგილისა და საარჩევნო უწყების დაგზავნა მოქალაქეთათვის.

თ ა ვ ი III.

ამომრჩეველთა და საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირთა სიების შედგენა.

26. სათემო, სასოფლო, სარაიონო (ან საქალაქო) და სამაზრო საარჩევნო

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

სიების დაგზავნა

Глава III.

О составлении списков избирателей и списков лиц, лишенных избирательных прав.

26. Темские, сельские, районные (или городские) и уездные избирательные комиссии по принадлежности составляют и утверждают списки избирателей: в сельских местностях — по каждому селению в отдельности, а в городах — по производственным или профессиональным единицам. Списки избирателей, не входящих в предприятия и учреждения и не организованных в профессиональные союзы, составляются по территориальным единицам (район, участок и т. п.).

კომისიები კუთვნილებისამებრ შეადგენენ და დამატკიცებენ ამომრჩეველთა სიებს: სოფლებში თვითეული სოფლისათვის ცალკე, ხოლო ქალაქებში წაროებითი ან პროფესიონალური ერთეულების კვალობაზედ. იმ ამომრჩეველთა სიები, რომელნიც არ შედიან საწარმოებსა და დაწესებულებებში და შეკავშირებული არ არიან პროფესიონალური ორგანიზაციებად, შედგენილი იქნებიან ტერიტორიონალური ერთეულების კვალობაზედ (რაიონი, უბანი და სხვა).

27. საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირთა აღრიცხვა მოხდება დოკუმენტალური ხასიათის ცნობების მიხედვით. ასეთი ცნობები იქნებიან:

- ა) იმ პირთათვის, რომელთაც საარჩევნო უფლება სასამართლოს მიერ აქვს ჩამორთმეული, განაჩენის ასლი ან სათანადო სასამართლო ორგანოს ცნობა;
- ბ) იმ პირთათვის, ვინც დაქირავებულ შრომას გამოიყენებს მოგების გამოსარჩენად, აგრეთვე იმ პირთათვის, რომლებიც უშრომოდ მიღებული შემოსავლით ცხოვრობენ, საფინანსო ორგანოების ცნობები მათ მიერ საშემოსავლო და სარეწევი გადასახადების გასტუმრების შესახებ და დამზღვევი საღაროების ცნობები დამზღვევი თანხების შეტანის შესახებ;
- გ) იმ პირთათვის, ვინც ვაჭრობას ეწევა, — საფინანსო ორგანოების ცნობები მათ მიერ პატენტების აღების შესახებ;
- დ) სულით ავადმყოფთა და შეშლილთათვის — ჯანმრთელობის ორგანოების აქტები ან აქტების შემოწმებული ასლები სულით ავადმყოფად ან შელილად ცნობის შესახებ;
- ე) ყოფილი პოლიციის მსახურთა და აგენტებისა და ყველა იმ პირთათვის, ვინც ჩამოთვლილია ამა ინსტრუქციის მე-4-ე მუხლის პუნქტებში: „ა“ და „ბ“ და მე-5-ე მუხლის პუნქტებში: „გ“, „ე“, „ზ“, „თ“ და „ი“, — ადმინისტრაციული ორგანოებისა ან სათემო აღმასრულებელი კომიტეტებისა და სათემო ან სასოფლო სამეურნეო ცნობები.

28. წინა მუხლებით გათვალისწინებული საბუთების მიხედვით სათემო, სასოფლო, სარაიონო (ან საქალაქო) და სამაზრო საარჩევნო კომისიები კუთვნილებისამებრ შეადგენენ და დამატკიცებენ საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირთა სიებს. დამატკიცებული სიების

27. Учет лиц, лишенных избирательных прав, производится на основании сведений документального характера. Такими сведениями являются:

- а) в отношении лиц, лишенных избирательных прав по суду, копии приговоров или справки соответствующих судебных органов;
- б) в отношении лиц, применяющих наемный труд с целью извлечения прибыли, а также лиц, живущих на нетрудовой доход, сведения финансовых органов об уплате ими подоходного и промыслового налога и сведения страховых касс о внесении ими страховых взносов;
- в) в отношении лиц, занимающихся торговлей — справки финорганов о выборке ими патентов;
- г) в отношении душевно-больных и умалишенных — акты органов здравоохранения или заверенные копии этих актов о признании их душевно-больными или умалишенными;
- д) в отношении служащих и агентов бывшей полиции и всех лиц, указанных в п.п. „в“, „д“, „ж“, „з“ и „и“ ст. 5 настоящей инструкции, справки административных органов или темских исполнительных комитетов и темских или сельских советов.

28. По данным документов, предусмотренных в ст. 27, темские, сельские, районные (или городские) и уездные избирательные комиссии по принадлежности составляют и утверждают списки лиц, лишенных избирательных прав. Один экземпляр утвержденного списка избирательные комиссии направляют в соответствующий совет, а другой экземпляр — в вышестоящую избирательную комиссию.

29. Избирательные комиссии обязаны опубликовать списки лиц, лишенных избирательных прав, не позднее чем за 20 дней до выборов соответствующего совета, путем напечатания их в местном органе, вывешивания на видном месте, оглашения на общих собраниях и т. п.

ერთ ცალს საარჩევნო კომისიები გაუგზავნიან შესაფერ საბჭოს, ხოლო მეორე ცალს ზე-მდგომ საარჩევნო კომისიას.

29. იმ პირთა სიები, რომელიც საარჩევნო უფლებას მოკლებულნი არიან, საარჩევნო კომისიებმა უნდა გამოაქვეყნონ ადგილობრივ ბეჭდვით ორგანოში, გამოჰქვიდონ თვალსაჩინო ადგილას, გამოაცხადონ საზოგადო კრებებზე და სხვა—20 დღით ადრე მაინც სათანადო საბჭოს არჩევნებამდე.

თ ა ზ ი IV.

საარჩევნო უფლებას მოკლებულ პირთა საჩივრების განხილვა.

30. იმ პირებს, რომელთაც საარჩევნო კომისიის დადგენილებით ჩამოართმული აქვთ საარჩევნო უფლება, შეუძლიან განასაჩივრონ ეს დადგენილება ერთი კვირის განმავლობაში სიის გამოკვეყნების დღიდან.

31. საჩივარი შეტანილ უნდა იქნეს იმ საარჩევნო კომისიაში, რომელმაც სია დაამტკიცა. საარჩევნო კომისია განდისინჯავს თავის დადგენილებას და გამოიტანს სათანადო გადაწყვეტილებას.

უკეთეს საჩივარი დაკმაყოფილებულ იქნა, საარჩევნო კომისია აუწყებს ამას საჩივრის შემტანს; უკეთეს საჩივარი დაკმაყოფილებულ არ იქნა, კომისია ვალდებულია სამი დღის განმავლობაში გაუგზავნოს საჩივარი თავისი დასკვნით ზე-მდგომ საარჩევნო კომისიას (ე. ი. სასოფლო კომისია—სათემო კომისიას, სათემო კომისია—სამაზრო კომისიას, სარაიონო კომისია—საქალაქო ან სამაზრო კომისიას კუთვნილებისამებრ, საქალაქო ან სამაზრო კომისია—ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას).

32. ზე-მდგომ საარჩევნო კომისია ვალდებულია განიხილოს წინა მუხლში აღნიშნული წესით შემოსული საჩივარი 3 დღის განმავლობაში. განიხილის შედგის ზე-მდგომ საარჩევნო კომისია შემთავრებულს ქვე-მდგომ საარჩევნო კომისიის მომჩივისათვის გამოსაცხადებლად, გარდა იმ შემთხვევისა, რომელიც აღნიშნულია ამა ინსტრუქციის 33 მუხლში.

33. უკეთეს საჩივარი სასოფლო-საარჩევნო კომისიის დადგენილებაზე არ იქმნა დაკმაყოფილებული სათემო საარჩევნო კომისიის მიერ, უკანასკნელი დაუყოვნებლივ გაუგზავნის მას სამაზრო საარჩევნო კომისიას. სამაზრო საარჩევნო

Глава IV.

О порядке рассмотрения жалоб лиц, лишенных избирательных прав.

30. Лица, лишённые избирательных прав по постановлению избирательной комиссии, могут обжаловать это постановление в недельный срок со дня опубликования соответствующего списка.

31. Жалобы подаются в избирательную комиссию, утвердившую список. Избирательная комиссия должна пересмотреть свое постановление и вынести соответствующее решение. В случае удовлетворения жалобы избирательная комиссия сообщает об этом жалобщику; в случае отказа комиссия обязана в течение трех дней переслать жалобу со своим заключением в вышестоящую избирательную комиссию (т. е.: сельская комиссия—в темскую комиссию, темская комиссия—в уездную комиссию, районная комиссия—в городскую или уездную комиссию по принадлежности, городская или уездная комиссия—в центральную избирательную комиссию).

32. Вышестоящая избирательная комиссия обязана рассмотреть жалобу, поступившую к ней в порядке предшествующей статьи, в течение трех дней. О результатах рассмотрения вышестоящая избирательная комиссия сообщает нижестоящей избирательной комиссии для объявления жалобщику, за исключением случая, предусмотренного ст. 33 настоящей инструкции.

33. Если темская избирательная комиссия отказывает в жалобе на постановление сельской избирательной комиссии, она препровождает жалобу уездной избирательной комиссии. Последняя рассматривает жалобу в течение 3-х дней и выносит решение или об утверждении постановления сельской избирательной комиссии или об удовлетворении жалобы, о чем объявляется соответствующей избирательной комиссии и жалобщику.

34. После окончания работы избирательных комиссий разрешение востребованных жалоб лиц, лишенных

კომისია ვალდებულია განიხილოს საჩივარი 3 დღის განმავლობაში და გამოიტანოს გადაწყვეტილება, რომლითაც ან დაამტკიცებს სასოფლო საარჩევნო კომისიის დადგენილებას, ან დააკმაყოფილებს საჩივარს, რაც უნდა ეუწყოს სათანადო საარჩევნო კომისიას და მომჩივარს.

34. საარჩევნო კომისიების მუშაობის დამთავრების შემდეგ საარჩევნო უფლებას-მოკლებულ პირთა საჩივრები განახილულ იქნება სათანადო საბჭოებისა და აღმასრულებელ კომიტეტების მიერ, რომელთა დადგენილებანი შეიძლება განსაჩივრებული იქნეს ზე-მდგომ აღმასრულებელ კომიტეტში საერთო წესით.

35. უზენაესი მმართველობის წესით საარჩევნო უფლების ჩამორთმევის საკითხს განიხილავს სრ. საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი.

თ ა ზ ი V.

საარჩევნო კრებები.

36. თვითეული ამომრჩეველი განახორციელებს საარჩევნო უფლებას მარტო ერთ ადგილას. უკეთეს მუშაობისა და პროფესიის მიხედვით ამა თუ იმ პირს საარჩევნო უფლება ეკუთვნის რამდენსამე დაწესებულებაში ან რამდენსამე ადგილას, მას ნება ეძლევა აირიოს ადგილი, სადაც მიიღებს იგი მონაწილეობას არჩევნებში.

37. საბჭოს წევრებისა და კანდიდატების არჩევა მოხდება საარჩევნო კრებაზე.

38. საარჩევნო კრებას მოიწვევს საარჩევნო კომისია ან მისი რწმუნებული.

39. საარჩევნო კრების მოწვევის დრო და ადგილი ამომრჩეველებს უნდა ეცნობოს სახელობითი უწყებების დაგზავნით, აგრეთვე შესაფერი განცხადების თვალსაჩინო ადგილზე გამოკიდებით, ბეჭდვით ორგანოში გამოცხადებით და სხვა გზით ხუთი დღით ადრე მაინც კრების განხმამდე.

40. ქალაქებში საარჩევნო კრებები მოეწყობა წარმოებითი ან პროფესიონალური ერთეულების მიხედვით (საწარმო დაწესებულება, პროფკავშირი).

ის მოქალაქეები, რომელნიც არ შედიან საწარმოებსა და დაწესებულებებში და შეკავშირებული არ არიან პროფე-

избирательных прав, производится соответствующими советами и исполнительными комитетами, постановлениями коих могут быть обжалованы в вышестоящие исполнительные комитеты на общем основании.

35. В порядке верховного управления вопросы о лишении избирательных прав разрешаются Президиумом Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета.

Глава V.

Об избирательных собраниях.

36. Каждый избиратель осуществляет свое избирательное право только в одном месте. Если по своей работе или профессии данное лицо пользуется избирательными правами в нескольких учреждениях или местах, ему предоставляется право выбора, где он будет принимать участие в выборах.

37. Выборы членов советов и кандидатов производится на избирательных собраниях.

38. Избирательные собрания созываются избирательной комиссией или ее уполномоченным.

39. О времени и месте избирательного собрания избиратели извещаются именными повестками, а также путем вывешивания соответствующих объявлений на видных местах, публикации в печати и т. п., не позднее чем за пять дней до открытия собрания.

40. В городах избирательные собрания устраиваются по производственным и профессиональным единицам (предприятиям, учреждениям и профессиональным союзам).

Граждане, не входящие в предприятия или учреждения и не организованные в профессиональные союзы, как-то: кустари, ремесленники, домашние хозяйки, извозчики и т. п., участвуют в выборах или совместно с остальными избирателями по производственным или профессиональным собраниям, или для них особо устраиваются избирательные собрания по территориальным единицам (районам, участкам и т. п.).

სიონალურ ორგანიზაციებად, როგორც, მაგალითად, შინა-ნაწევრობი, ხელოსნები, დიასახლისები, მეერლეები და სხვები, მონაწილეობას იღებენ არჩევნებში დანარჩენ ამომრჩევლებთან ერთად წარმოებთა და პროფესიონალური ერთეულების მიხედვით მოწყობილ საარჩევნო კრებებზე, ან მათთვის ცალკე მოწყობა საარჩევნო კრებები ტერიტორიალური ერთეულების მიხედვით (რაიონი, უბანი და სხვა).

41. სათემო საბჭოებისა და სასოფლო საბჭოების არჩევნები მოეწყობა თვითნებულ სოფელში ცალკე, თუ სოფელში 100 მცხოვრები მაინც არის. როდესაც მცხოვრებთა რიცხვი უფრო ნაკლებია, მაშინ ცალკე სოფლები გაერთიანდებიან ერთი დეპუტატის ასარჩევად.

42. არჩევნების მოსახდენად ისეთ სოფელში, სადაც 500-ზე მეტი მცხოვრებია, საარჩევნო კომისიის შეუძლიან დააპყოს ეს სოფელი ცალკე საარჩევნო უბნებად.

43. ყველა საარჩევნო კრებაზე უნდა ნიხდეს ყველა იმ პირთა აღნუსხვა, ვინც არჩევნებზე გამოცხადდა. საარჩევნო კრებას შეიძლება დაესწროს მხოლოდ ის, ვისაც საარჩევნო უფლება აქვს.

44. საარჩევნო კრება კანონიერია, თუ მას დაესწრო ამომრჩეველთა საერთო რიცხვის 35% მაინც.

45. საარჩევნო კრებას გახსნის საარჩევნო კომისიის რწმუნებული და გაუძღვება სამი პირის შემადგებლობით არჩეული პრეზიდენტი საარჩევნო კომისიის რწმუნებულის თავმჯდომარეობით.

46. საარჩევნო კრების გახსნის შემდეგ თავმჯდომარე ვალდებულია:

ა) გააცნოს კრების დასსრეთ არჩევნების წესი, რისთვისაც ის წაიკითხავს ამა ინსტრუქციის 1 — 8 და 36 — 58 მუხლებს;

ბ) გამოაცხადოს ამომრჩეველთა რიცხვი და არჩევნებზე გამოცხადებულ პირთა რიცხვი;

გ) გამოაცხადოს კანდიდატების სიები და ცალკე კანდიდატების სახელი და გვარი, რომლებიც შემოვიდა საარჩევნო კრებამდე ან თვით საარჩევნო კრებაზე, იმის აღნიშვნით, თუ ვის მიერ არიან კანდიდატები დასახლებული.

47. საარჩევნო კრების დღიური წესრიგი უნდა დაამტკიცოს თვითონ საარჩევნო კრებამ.

41. Выборы в темские советы и сельские советы производятся по отдельным селениям при наличии в них не менее 100 жителей. При меньшем количестве жителей отдельные селения объединяются для выбора одного депутата.

42. Для производства выборов в селениях, имеющих более 500 жителей, избирательные комиссии могут производить деление данного селения на отдельные избирательные участки.

43. На всех избирательных собраниях должен производиться учет всех явившихся на выборы.

На избирательных собраниях могут присутствовать только лица, пользующиеся избирательными правами.

44. Избирательное собрание считается законным, если на нем присутствует не менее 35% общего числа избирателей.

45. Избирательное собрание открывается уполномоченным избирательной комиссией и ведется президиумом, избираемым в составе 3-х лиц под председательством уполномоченного избирательной комиссии.

46. По открытии избирательного собрания председатель обязан:

а) ознакомить присутствующих на собрании с порядком выборов, для чего оглашает ст.ст. 1—8 и 36—58 настоящей инструкции;

б) огласить число избирателей и число прибывших на выборы;

в) огласить списки, имена и фамилии отдельных кандидатов, поступившие до избирательного собрания и на самом избирательном собрании, с указанием, кем заявлены кандидатуры.

47. Порядок дня избирательного собрания утверждается самим собранием.

48. Голосование на выборах происходит или по спискам или персонально, по решению самого собрания.

Примечание. При голосовании по спискам допускается отвод отдельных кандидатов из соответствующего списка.

49. Кандидатские списки или отдельные кандидатуры могут предлагаться как общественными, партий-

48. კენჭის ყრა საარჩევნო კრებაზე მოხდება ან სიებით ან პერსონალურად, როგორც ამას კრება გადასწყვეტს.

შენიშვნა. სიებით კენჭის ყრის დროს შესაძლოა ცალკე კანდიდატის გამორიცხვა ამა თუ იმ სიიდან.

49. კანდიდატთა სია ან ცალკე კანდიდატურა შეიძლება წარდგენილი იქნეს კენჭის ყრისათვის საზოგადოებრივი, პარტიული და პროფესიონალური ორგანიზაციების ან ცალკე მოქალაქეების მიერ, როგორც საარჩევნო კრებაზე, აგრეთვე გამოქვეყნებული იქნეს პრესის საშუალებით ან თვალსაჩინო ადგილზე გამოკვეთილ გზით საარჩევნო კრებამდე.

50. საარჩევნო კომისიის და მის რწმუნებულს არა აქვთ უფლება წამოეყენონ თავის მხრით არც კანდიდატთა სია, არც ცალკე კანდიდატურა.

51. თვითივე კანდიდატის შესახებ შეიძლება მოხდეს წინასწარი მსჯელობა, თუ კრება საჭიროდ დაინახავს.

52. არჩევნები სწარმოებს ახალი კენჭის ყრით. არჩეულად ჩაითვლება ის პირი, ვინც მიიღებს კენჭის ყრის მონაწილეთა ხმების ნახევარზე მეტს.

შენიშვნა. უკეთეს კანდიდატების საჭირო რიცხვი არ მიიღებს ხმების უმრავლესობას, მოხდება განხორციელებითი კენჭის ყრა. განხორციელებითი კენჭის ყრის წინ შეიძლება ახალი კანდიდატების დასახელება.

53. დეპუტატებს საარჩევნო კრება აირჩევს იმ რაოდენობით, რომ 1 დეპუტატი მოდიოდეს: ტფილისში — 200 ამომრჩეველზე, ქუთაისში — 150 ამომრჩეველზე, ბათუმში — 100 ამომრჩეველზე, სოხუმში, ფოთში, ქიათურაში ხაშურში, ბორჯომში და სამტრედიისში — 50 ამომრჩეველზე, ხოლო დანარჩენ ქალაქებში და სოფლებში — ყოველ 100 მცხოვრებზე.

54. წითელი არმიის საკადრო ნაწილები და ტერიტორიული ნაწილების მუდმივი შემადგენლობა იმ სოფლებში და ქალაქებში, სადაც დანარჩენი მოსახლეობა აირჩევს საბჭოს დეპუტატებს მცხოვრებთა საერთო რიცხვის მიხედვით, აირჩევენ საბჭოთა დეპუტატებს იმ ანგარიშით, რომ 1 დეპუტატი მოდიოდეს 50 ამომრჩეველზე, ხოლო იმ ქალაქებში, სადაც დანარჩენი მოსახლეობა აირჩევს დეპუტატებს ამომრჩეველ-

ნыми и профессиональными организациями, так и отдельными гражданами, как в самом избирательном собрании, так и опубликовываться до избирательного собрания через печать путем вывешивания на видном месте.

50. Избирательные комиссии и их уполномоченные не имеют права выдвигать от себя ни кандидатских списков, ни отдельных кандидатов.

51. Каждая кандидатура может быть предварительно обсуждаема, если собрание найдет это нужным.

52. Выборы производятся открытым голосованием. Избранными считаются лица, получившие больше половины голосов избирателей, участвовавших в голосовании.

Примечание. Если нужное число кандидатов не соберет большинства голосов, производится повторное голосование. Перед повторным голосованием допускается выставление новых кандидатов.

53. Депутаты избираются избирательным собранием по расчету: 1 депутат: на 200 избирателей — в г. Тифлисе, на 150 избирателей — в г. Кутаисе, на 100 избирателей — в г. Батуме, на 50 избирателей — в городах: Сухуме, Поти, Чиагурах, Хашури, Боржоме и Самтредии, и на каждые 100 жителей — в остальных городах и сельских местностях.

54. Кадровые части и постоянный состав территориальных частей красной армии в селениях и городах, где остальное население избирает депутатов в советы в соответствии с общим числом жителей, избирают своих депутатов по расчету 1 депутат на 50 избирателей, а в тех городах, где остальное население выбирает депутатов в соответствии с числом избирателей, избирают своих депутатов по такому же расчету, как и остальное население.

В случае, если в кадровой части или постоянном составе территориальной части красной армии в том или ином месте не имеется того количества избирателей, какое нужно для избрания одного депутата, эта часть объединяется для выборов с

თა რიცხვის მიხედვით, წითელი არმიის საკადრო ნაწილები და ტერიტორიალური ნაწილების მუდმივი შემადგენლობა აირჩევენ დეპუტატებს იმავე ანგარიშით, როგორც დანარჩენი მოსახლეობა.

უკეთეს წითელი არმიის საკადრო ნაწილში ან ტერიტორიალური ნაწილის მუდმივ შემადგენლობაში ამა თუ იმ ადგილზე არ არის ამომრჩეველთა ის რიცხვი, რაც საჭიროა ერთი დეპუტატის არჩევისათვის, ეს ნაწილი არჩევნებისათვის შეუერთდება სხვა ნაწილებს, რომელნიც იმავე ადგილას იმყოფებიან, ხოლო თუ სხვა ნაწილები არ არიან ან თუ გავრთიანების შემდეგაც ამომრჩეველთა რიცხვი იმ რაოდენობაზე ნაკლები აღმოჩნდა, რაც ერთი დეპუტატის არჩევისათვის არის საჭირო, ნაწილი ან გავრთიანებული ნაწილები აირჩევენ საბჭოში ერთ დეპუტატს.

შენიშვნა. წითელი არმიის ტერიტორიალური ნაწილების ცვალებადი შემადგენლობა აირჩევს დეპუტატებს დანარჩენ მოსახლეობასთან ერთად და მათი თანასწორი ნორმით.

55. თვითეული საარჩევნო კრება, დეპუტატების გარდა, აირჩევს მათ კანდიდატებს დეპუტატთა რიცხვის ერთი მესამედის რაოდენობით.

საბჭოს წევრობა კანდიდატები აირჩევიან დეპუტატების შემდეგ, ცალკე კენჭის ყრით.

56. საარჩევნო კრების მსვლელობისა და შედეგების შესახებ შედგენილი უნდა იქნეს, თანახმად შემოღებული ფორმისა, ოქმი, რომელსაც ხელს მოაწერს საარჩევნო კრების პრეზიდიუმი.

57. ყოველი არჩეული დეპუტატის შესახებ საარჩევნო კომისიამ უნდა შეადგინოს ანკეტა, თანახმად დამატაციებული ფორმისა.

თ ა ვ ი VI.

არჩევნების გაუქმების წესი, ხელახალი არჩევნები და დამატებითი არჩევნები.

58. არჩევნები გაუქმებულ იქნება შემდეგი მიზეზების გამო:

ა) უკეთეს საარჩევნო კრებას დაესწრო ამომრჩეველთა 25% -ზე ნაკლები;

ბ) უკეთეს არჩევნების წარმოების გარეშად დარღვეული იქნება საქ. სოც. საბჭ. რესპუბლიკის კონსტიტუცია ან

другими частями, находящимися в той же местности, а при отсутствии других частей или в случае, когда и после об'единения число избирателей окажется меньше того количества, какое нужно для избрания одного депутата, часть или об'единившиеся части выбирают в совет одного депутата.

Примечание. Переменный состав территориальных частей красной армии избирает депутатов вместе с остальным населением и по одинаковой с ним норме.

55. Каждое избирательное собрание, кроме депутатов, избирает и кандидатов к ним в количестве $\frac{1}{3}$ депутатов.

Кандидаты к членам совета избираются отдельным голосованием после депутатов.

56. О ходе и результатах избирательного собрания составляется протокол по установленной форме. Протокол подписывается президиумом избирательного собрания.

57. На каждого избранного депутата избирательная комиссия составляет анкету по утвержденной форме.

Глава VI.

О порядке отмены выборов, о перевыборах и довыборах.

58. Выборы отменяются по следующим причинам:

а) в случае, если на выборах явилось менее 25% избирателей;

б) в случае нарушения при производстве выборов Конституции ССРГ или постановлений настоящей инструкции.

59. Отмена выборов по указанным выше причинам может производиться:

а) полностью, т. е. в отношении всего состава членов совета;

б) частично, т. е. в отношении отдельных членов совета по отдельным избирательным участкам.

60. Выборы отменяются полностью, если более чем половина депутатов избрана незаконно (ст. 58). Если же незаконные выборы имели место лишь в одном или в нескольких избира-

ეროვნული
რევოლუციური
საბჭოების

ამა ინსტრუქციის დადგენილებანი.

59. ზემოაღნიშნული მიზეზებით არჩენები შეიძლება გაუქმებულ იქნეს:

ა) მთლიანად, ე. ი. საბჭოს წევრთა მთელი შემადგენლობის მიმართ;

ბ) ნაწილობრივ, ე. ი. საბჭოს ცალკე წევრთა მიმართ, ცალკე საარჩევნო უბნებში,

60. არჩევნები გაუქმებულ იქნება მთლიანად, უკეთუ დეპუტატთა ნახევარზე მეტი არჩეულია უკანონოდ (მ. 61). უკეთუ უკანონო არჩევნებს ადგილი ჰქონდა ერთსა ან რამდენიმე საარჩევნო უბანში, სივრცე არჩეულია დეპუტატების საერთო რიცხვის შემცირების ნაწილი, არჩევნები გაუქმებულ იქნება მხოლოდ ამ საარჩევნო უბნებში, ხოლო არჩევნები დანარჩენ საარჩევნო უბნებში კანონიერად ჩაითვლება.

61. არჩევნები შეიძლება გაუქმებულ იქნეს როგორც მოკავშირე ან ავტონომიური რესპუბლიკისა, ოლქისა ან მაზრის მთელს ტერიტორიაზე, ისე ამ ტერიტორიის ცალკე ნაწილში.

62. ყველა ვანცხადება და საჩივარი არჩევნების წარმოების გამო შეტანილ უნდა იქნეს წერილობით ან სიტყვიერად 7 დღის განმავლობაში არჩევნების შემდეგ იმ საარჩევნო კომისიაში, რომელიც არჩევნებს ხელმძღვანელობდა.

63. საარჩევნო კომისია წარუდგენს შემოსულ ვანცხადებასა და საჩივარს თავის ახსნა-განმარტებით ზემდგომ საარჩევნო კომისიას 3 დღის ვადაზე.

ზე-მდგომი საარჩევნო კომისია ვალდებულია განიხილოს აღნიშნული ვანცხადება და საჩივარი 7 დღის განმავლობაში.

64. არჩევნების მთლიანად გაუქმებისას ახალი არჩევნების მოსახდენათ უნდა შესდგეს შესაფერი საარჩევნო კომისია, ამა ინსტრუქციის 12-21 მუხლებში აღნიშნული წესით.

65. უკეთუ დეპუტატები ამომრჩევლების მიერ უკან გაწვეულ იქნებიან, საბჭო მათ ნაცვლად ჩარიცხავს საბჭოს წევრებად კანდიდატებს იმავე საარჩევნო უბნიდან, საიდანაც დეპუტატები იქნენ არჩეულნი; ხოლო თუ კანდიდატები არ არიან, დანიშნავს საბჭოს წევრების დამატებითი არჩევნებს. დამატებითი არჩევნები დამტკიცებულ უნდა იქნეს სათანადო სათემო, სასოფლო ან საქალაქო საბჭოს მიერ.

66. წინა მუხლში აღნიშნული წესი

ტელის უბნებში, აქედან იზრანა მენიშა ჩა დუტატოვ, ვიბორი ოტმენიანია ლიშხე ამ იზბირატელნიმ უბანებში, ვიბორი ჯე ოტალნიმ იზბირატელნიმ უბანებში სჩიტანია რავილნიმ.

61. Виборы могут быть отменены как по всей территории Союзной или Автономной Республики, Области или уезда, так и в отдельной части этой территории.

62. Все заявления и жалобы на производство выборов подается в письменной или устной форме в семидневный срок после выборов в избирательную комиссию, руководившую выборами.

63. Избирательная комиссия представляет поступившие заявления и жалобы со своими объяснениями в вышестоящую избирательную комиссию в 3-х дневный срок.

Вышестоящая избирательная комиссия обязана рассмотреть эти заявления и жалобы в семидневный срок.

64. При отмене выборов полностью для производства новых выборов организуется соответствующая избирательная комиссия в порядке, указанном в ст. 12—21 настоящей инструкции.

65. В случае отзыва депутатов избирателями совет замещает их кандидатами от того же избирательного участка, а в случае отсутствия таких кандидатов назначает довыборы отдельных членов совета.

Довыборы утверждаются соответствующими темскими, сельскими или городскими советами.

66. Порядок, указанный в предшествующей статье, соблюдается и при выбытии отдельных членов из состава совета вследствие смерти, перемены местожительства, утраты избирательного права и проч.

67. В случае, если по причине, указанной в ст. 65, подлежит довыборам более половины всего состава членов совета, должны быть произведены перевыборы всего состава членов совета в установленном порядке. Перевыборы утверждаются

შესრულებულ იქნება იმ შემთხვევაშიაც, უკეთესა თუ ის წევრი გარდაიცვალა ან საბჭოს შედგენილობიდან გამოვიდა საცხოვრებელი ადგილის გამოცვლისა, საარჩევნო უფლების დაკარგვისა და სხვა მიზეზის გამო.

67. უკეთეს 65 მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში დამატებით ასარჩევია საბჭოს მთელი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი, უნდა მოხდეს ხელ-ახალი არჩევნები მთლად საბჭოს შემადგენლობისა არსებული წესით. ხელ-ახალი არჩევნები დამტკიცებულ უნდა იქნეს ზემდგომი აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ.

68. უკეთეს აღმასრულებელი კომიტეტის შემადგენლობიდან გამოვიდა მისი წევრების ნახევარზე მეტი, უნდა მოხდეს არჩევნები აღმასრულებელი კომიტეტის მთელი შემადგენლობისა.

თ ა ზ ი VII.

საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების მოწვევა.

69. დეპუტატთა საბჭოებსა და საბჭოთა ყრილობებს მოიწვევენ სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტები.

საბჭოებისა და საბჭოთა ყრილობების პირველ სხდომას გახსნის სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე.

70. საბჭოთა სათემო ყრილობა იმ ადგილებში, სადაც სასოფლო საბჭოები არსებობენ, შესდგება სასოფლო საბჭოთა წარმომადგენელთაგან იმ ანგარიშით, რომ ყოველ 100 მცხოვრებზე მოდიოდეს 1 დეპუტატი.

71. საბჭოთა სამაზრო ყრილობა შესდგება მაზრის ტერიტორიაზე არსებული საბჭოების წარმომადგენელთაგან ისეთი ანგარიშით, რომ 1 დეპუტატი მოდიოდეს ყოველ 1000 მცხოვრებზე იმ ადგილის საბჭოთაგან, სადაც საბჭოები აირჩევიან მცხოვრებათ რაოდენობის მიხედვით, და ერთი დეპუტატი ყოველ 200 ამომრჩეველზე იმ ადგილების საბჭოთაგან, სადაც საბჭოები აირჩევიან ამომრჩეველთა რაოდენობის მიხედვით.

შენიშვნა. იმ ადგილებში, სადაც სასოფლო საბჭოებია, დეპუტატები საბჭოთა სამაზრო ყრილობისათვის აირჩევიან საბჭოთა სათემო ყრილობებზე.

72. სრულიად საქართველოს საბჭოთა

вышестоящими исполнительными комитетами.

68. В случае выбытия из состава исполнительного комитета более половины его членов, производятся переборы всего состава исполнительного комитета.

Глава VII.

О созыве советов и съездов советов.

69. Советы депутатов и съезды советов созываются соответствующими исполнительными комитетами.

Первое заседание советов и съездов советов открывается председателем соответствующего исполнительного комитета.

70. Темские съезды советов в тех местностях, где имеются сельские советы, составляются из представителей сельских советов по расчету—1 делегат на 100 человек населения.

71. Уездный съезд советов составляется из представителей имеющих на территории уезда советов по расчету: 1 депутат на каждые 1000 человек населения от советов тех местностей, которые избирают членов советов в соответствии с количеством жителей, и 1 депутат на каждые 200 избирателей от советов тех местностей, которые избирают членов советов в соответствии с количеством избирателей.

Примечание. В тех местностях, где имеются сельские советы, депутаты на уездный съезд советов избираются на темских съездах советов.

72. Всегрузинский Съезд Советов составляется из представителей съездов советов союзной и автономных единиц, уездных съездов советов и совета гор. Поти по расчету: 1 делегат на каждые 10.000 человек населения от тех населенных мест, которые избирают советы по расчету количества населения, и 1 делегат на каждые 2.000 избирателей от тех населенных мест, которые избирают советы по расчету количества избирателей.

73. Для проверки правильности полномочий делегатов каждым съез-

საქართველოს
საბჭოთაო რევოლუციური
პარტიის ცენტრალური
კომიტეტი

ყრილობა შესდგება მოკავშირე და ავტონომიური ერთეულების საბჭოთა ყრილობებისა, საბჭოთა სამაზრო ყრილობებისა და ქალაქ ფოთის საბჭოს წარმომადგენელთაგან იმ ანგარიშით, რომ 1 დეპუტატი მოდიოდეს ყოველ 10.000 მცხოვრებზე იმ ადგილების საბჭოთაგან, სადაც საბჭოები აირჩევიან მცხოვრებთა რაოდენობის მიხედვით, და ერთი დელეგატი ყოველ 2.000 ამომრჩეველზე იმ ადგილების საბჭოთაგან, სადაც საბჭოები აირჩევიან ამომრჩევლთა რაოდენობის მიხედვით.

73. დელეგატების რწმუნებულების სისწორის შესამოწმებლად თვითეული საბჭოთა ყრილობა აირჩევს სამანდატო კომისიას.

74. შემოწმების შედეგებს სამანდატო კომისია მოახსენებს საბჭოთა ყრილობას, რომელიც გამოიტანს დადგენილებას დეპუტატების უფლება-მოსილების შესახებ.

შენიშვნა. წინანდელი შედეგინობის აღმასრულებელი კომიტეტის წევრს, რომელიც საბჭოს ან საბჭოთა ყრილობის წევრი არ იქნება, აქვს სათათბირო ხმის უფლება.

75. საბჭოს და საბჭოთა ყრილობას შეუძლიანთ აირჩიონ თავიანთ პრეზიდიუმებისა და აღმასრულებელი კომიტეტების შემადგენლობაში, აგრეთვე თავის წარმომადგენლად ზემდგომ ყრილობისათვის, არა მარტო ამ საბჭოსა და ყრილობის წევრები, არამედ ყოველი მოქალაქე, რომელსაც საარჩევნო უფლება აქვს, მიუხედავად მისი საცხოვრებელი ან სამუშაო ადგილისა.

76. ყრილობის მუშაობის დაწყების შემდეგ ხელისუფლების აღმასრულებელ ორგანოდ დარჩება წინანდელი შემადგენლობის სათანადო აღმასრულებელი კომიტეტი, რომლის ფუნქციები შესწყდება მხოლოდ ახალი შედგენილობის აღმასრულებელი კომიტეტის 1-ლი სხდომის მოწვევის შემდეგ.

77. ახალი აღმასრულებელი კომიტეტის არჩევის შემდეგ მოწვეულ უნდა იქნეს საორგანიზაციო სხდომა ახლად არჩეული აღმასრულებელი კომიტეტისა წინანდელ შედგენილობასთან ერთად. ამ სხდომაზე აირჩევიან: აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე და პრეზიდიუმი, აგრეთვე ყველა მისი განყოფილების გამგე.

дом советов избирается мандатная комиссия.

74. О результатах проверки мандатной комиссии докладывает с'езда советов, который и выносит постановление о правомочности делегатов.

Примечание. Члены исполнительного комитета прежнего состава, не являющиеся членами совета или с'езда советов, пользуются правом совещательного голоса.

75. Советы и с'езды советов могут избирать в состав своих президиумов и исполнительных комитетов, а также своими представителями на вышестоящие с'езды не только членов этих советов и с'ездов, но и вообще всех граждан, пользующихся избирательными правами, независимо от места их проживания или работы.

76. После начала занятий с'езда исполнительным органом власти продолжает оставаться соответствующий исполнительный комитет прежнего состава, функции которого прекращаются лишь с созывом первого заседания исполнительного комитета нового состава.

77. По избрании нового исполнительного комитета созывается организационное заседание этого исполнительного комитета совместно с прежним составом. На этом заседании избираются: председатель исполнительного комитета и его президиум, а также заведывающие всеми его отделами.

Примечание 1. Исполнительный Комитет избирает свой президиум и председателя обязательно из состава своих членов.

Примечание 2. Члены прежнего состава исполнительного комитета, не избранные в новый состав и заведывающие его отделами, пользуются на этом заседании правом совещательного голоса.

78. Вновь избранный председатель исполнительного комитета и заведывающие отделами при вступлении в исполнение своих обязанностей принимают по соответствующим актам

შენიშვნა 1. აღმასრულებელი კომიტეტი აირჩევს თავის პრეზიდენტს და თავმჯდომარეს აუცილებლად თავის წევრთა შედგენილობიდან.

შენიშვნა 2. წინანდელი შედგენილობის აღმასრულებელი კომიტეტის წევრებს, რომელნიც არჩეული არ იქნებიან ახალ შედგენილობაში, აგრეთვე მის განყოფილებათა გამგეებს ამ სხდომაზე აქვთ სათათბირო ხმის უფლება.

78. ახლად არჩეული აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე და განყოფილებათა გამგეები, როდესაც თავის მოვალეობის ასრულებას შეუდგებიან, მიიღებენ სათანადო აქტებით საქმეებსა და კონებსა წინანდელი შედგენილობისაგან.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრაია.**

1926 წ. დეკემბრის 22.
თფილისი-სასახლე.

дела и имущества от прежнего состава.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарадзе.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия.**

1926 г. декабря 22.
Тифлис—Дворец.

146. დადგენილება № 84

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

სახსლის სამართლის კოდექსისათვის 203¹, 203² და 224¹ მუხ. დამატების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წლ. მარტის 10 თარიღის და 77 ნომრის დადგენილების მე-2 მუხ. წესისამებრ და საბჭ. სოც. რესპ. კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდენტის 1926 წლ. მარტის 5 დადგენილების თანახმად, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო იდგენენ:

146. Постановления № 84

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

О дополнении Уголовного Кодекса ст.ст. 203¹, 203² и 224¹.

В порядке 2 ст. постановления 2 сессии II созыва Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов от 10 марта 1924 г. № 77 и согласно постановления Президиума Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Союза ССР от 5 марта 1926 г., Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

Дополнить Уголовный Кодекс ССР

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის დანართის 203¹, 203² და 224¹ მუხ. შეზღვევა შინაარსისა:

მუხ. 203¹. გაუფრთხილებლობით დაზიანება მთავრობის ან საერთო საზღვაო ბლოკის ელექტროგამტარისა, სხვათა შორის, ტელეგრაფის საზღვაო კაბელისა, უკეთეს დაზიანებას შეეძლო მათი მოქმედება შეეჩერებინა, გამოიწვევს იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

მუხ. 203². ზღვაზე ნავტურკლების დაჯახების დროს ერთი ნავტურკლის კაპიტანის მიერ მეორე ნავტურკლის გადასარჩენად სათანადო ღონისძიების მიუღებლობა, უკეთეს ასეთი ღონისძიების მიღება შეიძლებოდა ისე, რომ თავისი ნავტურკელი, ეკიპაჟი და მგზავრები სერიოზულ საფრთხეში არ ჩაეგდო, გამოიწვევს იმ პასუხისმგებლობის დამოუკიდებლად, რაც დაწესებულია განსაცდელში მყოფი ნავტურკლის ეკიპაჟისა და მგზავრებისათვის დახმარების აღმოუჩენლობისათვის (მუხ. 167),

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე, ან ჯარიმას ხუთას მანეთამდე.

მუხ. 224¹. ზღვაზე ნავტურკლების დაჯახების დროს ერთი ნავტურკლის კაპიტანის მიერ მეორე ნავტურკლისათვის შეუტყობინებლობა, შეძლების დაგვიარად, თავისი ნავტურკლის სახელისა და იმ ნავთსადგურისა, რომელზედაც იგი მიწერილია, აგრეთვე იმ ადგილისა, საიდანაც იგი მოდის და საითკენაც მიემართება, გამოიწვევს

იძულებით მუშაობას სამ თვემდე ან ჯარიმას სამას მანეთამდე.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე**.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. კლიავა**.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ს. თოდრაია**.

1926 წ. დეკემბრის 28.
ტფილისი.—სასახლე.

Грузии ст.ст. 203¹, 203² и 224¹ следующего содержания:

Ст. 203¹. Неосторожное повреждение служащего для правительственного или общего пользования электропровода, в том числе и морского телеграфного кабеля, если повреждение могло вызвать перерыв или остановку их действия, влечет за собой принудительные работы на срок до трех месяцев или штраф до трехсот рублей.

Ст. 203². Непринятие капитаном одного из столкнувшихся на море судов должных мер для спасения другого судна, поскольку эти меры могли быть приняты без серьезной опасности для своих пассажиров, экипажа и судна, влечет за собой, независимо от ответственности за неподачу помощи экипажу и пассажирам терпящего бедствие судна (ст. 167),

лишение свободы или принудительные работы на срок до одного года, или штраф до пятисот рублей.

Ст. 224¹. Несообщение капитаном судна, в пределах возможного, другому судну, столкнувшемуся с ним на море, названия и порта приписки своего судна, равно как и места его отправления и назначения, влечет за собой

принудительные работы на срок до трех месяцев или штраф до трехсот рублей.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **Ф. Махарაдзе**.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии **Ш. Элиава**.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **С. Тодрия**.

1926 г. декабря 28.
Тифлис—Дворец.

147. დადგენილება № 85

სრულ. საქ. საბჭოთა ცენტრ. აღმ. კომიტეტისა და საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

სისხლის სამართლის კოდექსის 145² და 196¹ მუხ. რედაქციის შცვლისა, ამ კოდექსისათვის 145³, 145⁴, 145⁵ და 145⁶ მუხ. დამატებისა და ამავე კოდექსიდან 196² და 196³ მუხ. ამოშლის შესახებ.

სრულიად სასართველოს საბჭოთა მე-II მოწვევის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მე-2 სესიის 1924 წ. მარტის 10-ის თარიღისა და 77 №-ის მე-2 მუხლის წესისამებრ სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 145² და 196¹ მუხ. რედაქცია შეიცვალოს შემდეგნაირად:

მუხ. 145². ისეთი საზომ-საწონის გაყიდვა, შენახვა გასასყიდად, ხმარება ვაჭრობასა და სარეწავში ან შენახვა საეაქტო თუ სამრეწველო დაწესებულებაში, რასაც სათანადო დალი არა აქვს, ან რაც სწორე არ არის, და რის ხმარებაც ვაჭრობაში საერთოდ ან განსაზღვრულ სარეწავში — კერძოდ, აკრძალულია ხელისუფლების კანონიერ დადგენილებით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ერთ წლამდე ან ჯარიმას ათას მანეთამდე, ხოლო სრულიად გამოუსაღებელი საზომ-საწონი ჩამოირთმევა და მოისპობა.

მუხ. 196¹. უბრალო ლითონის ნაქეთობაზე სასინჯი დალის მინავგანი დალისა და მარკის დასმა, აგრეთვე ამ ნაქეთობის გასაღება გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ორ წლამდე ფალსიფიკაციამქნილი საგნების კონფისკაციით და ვაჭრობის აკრძავლით.

II.

სისხლის სამ. კოდ. დამატოს 145³, 145⁴, 145⁵ და 145⁶ მუხ. შემდეგი შინაარსისა:

147. Постановахление № 85

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

Об изменении редакции 145² и 196¹ ст.ст. Уголовного Кодекса, доподнении его 145³, 145⁴, 145⁵ и 145⁶ ст.ст. и об исключении 196² и 196³ ст.ст.

В порядке 2 ст. постановления 2 сессии II созыва ВЦИК'а от 10 марта 1924 г. № 77 Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССРГ постановляют:

I.

Редакцию ст.ст. 145² и 196¹ Уголовного Кодекса ССРГ изменить следующим образом:

Ст. 145². Продажа, хранение для продажи, употребление в торговле или промысле, либо хранение в торговом или промышленном заведении мер и весов без надлежащего клейма, или неверных, или воспрещенных законным постановлением власти к употреблению в торговле вообще или в производимом виде промысла в частности, влечет за собой

лишение свободы или принудительные работы на срок до одного года или штраф до тысячи рублей, причем в случае полной непригодности измерительных приборов, таковые отбираются и подлежат уничтожению.

Ст. 196¹. Наложение на изделия из неблагородных металлов клейм и марок, имеющих сходство с пробирным клеймом, а равно сбыт указанных изделий, влечет за собой

лишение свободы на срок до двух лет с конфискацией фальсифицированных предметов и запрещением занятия торговлей.

II.

Дополнить Уголовный Кодекс 145³, 145⁴, 145⁵ и 145⁶ ст.ст. следующего содержания:

Ст. 145³. Выпуск в обращение мер

მუხ. 145³. საზომ-საწონის სახმარებლად გამოიყენება მათი დამზადებულ და შემკვთებელ ქარხნიდან, ფაბრიკიდან და სახელოსნოდან, სავალდებულო შემოწმებისათვის წარუდგენლად გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას ან იძულებით მუშაობას ექვს თვემდე ან ჯარიმას ექვსას მანეთამდე.

მუხ. 145⁴. საზომ-საწონისათვის ყალბი დალის დამზადება, საზომ-საწონზე ყალბი დალის დასმა იმ დალის შესაცვლელად, რაც შემომწმებელი დაწესებულების მიერ არის დასმული ან დალის დასმა ამ დაწესებულების გარეშე, სხვა პირისათვის მიყიდვა ან ვაჭრობაში ხმარება ისეთი საზომ-საწონისა, რასაც წინასწარი შეცნობით ყალბი დალი აქვს, აგრეთვე ისეთი საზომ-საწონის გასაღება და ხმარება, რაც შესამოწმებლად არ ყოფილა წარდგენილი, ხოლო მისი დალი კი აღებულია სხვა საზომ-საწონ ხელსაწყოსაგან გამსაღებლისა და მომხმარებლის წინასწარი შეცნობით, გამოიწვევს

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე და ვაჭრობის აკრძალვას, ხოლო ყალბი დალი და გამოუსადეგარი საზომ-საწონი ჩამორთმევა და მოისპობა.

მუხ. 145⁵. დამზადება და შენახვა გასაღების მიზნით ყალბი სასინჯი დალისა, ამ დალის დასმა ოქროს, ვერცხლისა და პლატინის ნაკეთობასა და ზოდებზე, სასინჯი დალის დასმა სასინჯი დაწესებულების გარეშე, აგრეთვე ისეთი საგნების გასაღება, რასაც გამსაღებლის წინასწარი შეცნობით ყალბი დალი აქვს, გამოიწვევს.

თავისუფლების აღკვეთას სამ წლამდე უკანონოდ დადალული და ყალბი საგნების დაღების კონფისკაციით და ვაჭრობის აკრძალვით.

მუხ. 146⁶. შენახვა სავაჭრო დაწესებულებაში ოქროს, ვერცხლისა და პლატინის ისეთი ნაკეთობისა, რასაც სასინჯი დალი არა აქვს, და მისი გასაღება გამოიწვევს

ჯარიმას იმ რაოდენობით, რაც უდრის აღმოჩენილი უდალო ნაკეთობის გამოცდისა და მასზე დალის დასმისათვის გადასახდელ სასინჯ, სასყადელს ერთი ათამდე, თანაც ამ ნაკეთობის კონფისკაციას.

ი მესოვ ფაბრიკაში, ფაბრიკაში ან რემესლენნი ვედენიის, ვედელნი ვედელნი და რემონტირუიშნი იხ დო პრედსტავლენია კ'ობიათელნი პოვერკე, ვლечეტ ჯა სობოი

лишение свободы или принудительные работы на срок до шести месяцев или штраф до шестисот рублей.

Ст. 145⁴. Изготовление поддельных клейм, предназначенных для клеймения мер и весов, наложение поддельных клейм на меры и весы в изменение наложенных проверочными учреждениями клейм, или наложение клейм помимо поверочного учреждения, сбыт в посторонние руки или употребление в торговле или промысле мер и весов, заводом имеющих такие клейма, а равно сбыт и употребление мер и весов, которые к поверке не представлялись, но заводом имеют клейма, извлеченные из других измерительных приборов, влечет за собой

лишение свободы до трех лет с запрещением занятия торговлей, причем поддельные клейма и измерительные приборы, оказавшиеся негодными к употреблению, отбираются и подлежат уничтожению.

Ст. 145⁵. Изготовление и хранение с целью сбыта поддельного пробирного клейма, клеймение таким изделием и слитков из золота, серебра и платины, наложение пробирного клейма помимо пробирного учреждения, а равно сбыт предметов с заводом поддельными клеймами, влечет за собой

лишение свободы на срок до трех лет с конфискацией незаконно оклейменных и поддельных предметов и клейм и запрещением занятия торговлей.

Ст. 145⁶. Хранение в торговом заведении неклеяменных изделий из золота, серебра и платины и сбыт таких влечет за собой

штраф до десятикратного размера пробирной платы за испытание и клеймение обнаруженных неклеяменных изделий с конфискацией таких.

III.

III.

სისხლ. სამ. კოდ. 196² და 196³ მუხ. ამოშლილ იქნეს.

Ст.ст. 196² и 196³ Уголовного Кодекса исключить.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

Председатель Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии Ш. Элиава.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 წ. დეკემბრის 28.
ტფილისი —სასახლე.

1926 г. декабря 28.
Тифлис—Дворец.

148. დადგენილება № 86

148. Постановление № 86

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров С. С. Р. Грузии

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსებული შინა-მრეწველობისა და სახელოსნო მრეწველობის საბჭოს დებულების დამტკიცების შესახებ.

Об утверждении Положения о Совете по делам кустарной и ремесленной промышленности при Президиуме Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов и Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляют:

დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსებული შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საბჭოს შესახებ.

Утвердить прилагаемое к настоящему постановлению Положение о Совете по делам кустарной и ремесленной промышленности при Президиуме Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ფ. მახარაძე.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов Ф. Махарадзе.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ш. Элиава.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ს. თოდრია.

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов С. Тодрия.

1926 წ. დეკემბრის 29.
ტფილისი-სასახლე.

1926 г. декабря 29.
Тифлис—Дворец.

დაბულება

ПОЛОЖЕНИЕ

საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსებული შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საბჭოს შესახებ.

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკაში შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საქიროებათა ყოველმხრივ განმოსარკვევად და ამ მრეწველობის განსავითარებლად სხვადასხვა დანატერესებულ სახალხო კომისარიატისა და კოოპერატიული ორგანიზაციის მიერ შემუშავებულ ღონისძიებათა შესათანხმებლად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმთან არსდება შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საბჭო.

2. შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საბჭოს დაეკისრება განიხილოს ყველა ის ზოგადი საკითხი და ძირითადი ღონისძიება, რაც ხელს შეუწყობს შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საქმეს, და მონაწილეობა მიიღოს იმ კანონმდებლობათა წინასწარ შემუშავებაში, რაც შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის შეეხება, — კერძოდ განიხილოს შემდეგი საკითხები:

ა) ერთის მხრით — სახელმწიფო მრეწველობასა და სახელმწიფო ვაჭრობასა, და მეორეს მხრით — შინა-მრეწველობასა, ხელოსნურ მრეწველობასა და სისარეწაო კოოპერაციის შორის ურთიერთობის მოწესრიგების შესახებ;

ბ) შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობისათვის მასალებისა და საწარმოო იარაღების მიწოდებისა და მისი პროდუქციის რეალიზაციის შესახებ;

გ) შინა-მრეწველობის და ხელოსნური მრეწველობისათვის კრედიტების მიცემის შესახებ;

დ) შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის სფეროში საქართველოს სსრ რესპუბლიკის სხვადასხვა სახალხო კომისარიატისა და აგრეთვე აფხაზეთის სოც. საბჭ. რესპუბლიკისა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის მიერ შემუშავებულ ღონისძიებათა შეთანხმების შესახებ.

3. ყველა წინადადება და პროექტი,

о Совете по делам кустарной и ремесленной промышленности при Президиуме Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии.

1. В целях всестороннего освещения и выявления нужд кустарной и ремесленной промышленности ССР Грузии и согласования мер содействия ее развитию, проводимых заинтересованными наркоматами и кооперативными организациями, при Президиуме Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии учреждается Совет по делам кустарной и ремесленной промышленности.

2. На Совет по делам кустарной и ремесленной промышленности возлагается обсуждение общих вопросов и основных мероприятий по содействию кустарной и ремесленной промышленности и участие в предварительной разработке законоположений, затрагивающих ее интересы, а в частности, обсуждение и рассмотрение вопросов:

а) об урегулировании взаимоотношений между государственной промышленностью и государственной торговлей с одной стороны и кустарной и ремесленной промышленностью и промысловой кооперацией, с другой;

б) о снабжении кустарной и ремесленной промышленности материалами и орудиями производства и о реализации ее продукции;

в) о кредитовании кустарной и ремесленной промышленности;

г) о согласовании мероприятий Народных Комиссариатов ССР Грузии, а также мероприятий ССР Абхазии, Автономной ССР Аджаристана и Автономной Области Южной Осетии в области кустарной и ремесленной промышленности.

3. Все предложения и проекты, разрабатываемые Советом по делам кустарной и ремесленной промышленности, вносятся на рассмотрение и утверждение Президиума Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии.

რასაც საბჭო შეიმუშავებს შინა-მრეწველობისა და ხელოსნური მრეწველობის საქმის გამო, განსახილველად და დასამტკიცებლად წარდგენილ უნდა იქნეს საქართველოს სსრ სმუს-ის პრეზიდიუმში.

4. საბჭოს შედგენილობაში შედიან: საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს, მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატისა, ფინანსთა სახალხო კომისარიატისა, შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა, სასარეწაო კოოპერაციის საორგანიზაციო ბიუროს, ხოლო შემდეგში — შინა-მრეწველა და ხელოსანთა სასარეწაო კოოპერაციის კავშირის, საქართველოს პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოს, აფხაზეთის სსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და აკარისტანის ავტონომიური რესპუბლიკისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო მეურნეობის საბჭოებისა ან მათ მაგიერი ორგანოების წარმომადგენელი.

შენიშვნა. საბჭოს უფლება აქვს შეავსოს საბჭოს წევრთა შედგენილობა სხვა დანტერესებულ უწყებათა წარმომადგენლებით და მკოდნე პირებით.

5. საბჭოს თავმჯდომარეს დანიშნავს სმუს-ის პრეზიდიუმი ამ უკანასკნელის წევრთა რიცხვიდან.

6. საბჭოს სამუშაო აპარატის ფუნქციები დავისრება საქართველოს სსრ სმუს-ის ადგილობრივი, კერძო და შინა-მრეწველობის განყოფილებას.

7. საბჭოს მორიგ სხდომებს მოიწვევს თავმჯდომარე საქიროებისა და მიხედვით, ხოლო არა ნაკლებ, ვიდრე ორ თვეში ერთხელ.

4. В состав Совета входят представители: Высшего Совета Народного Хозяйства Грузии, Народных Комиссариатов — Земледелия и Финансов, Уполномоченного Народного Комиссариата Внутренней Торговли, Оргбюро промыслов, кооперации, а впоследствии Союза промышленной кооперации кустарей-ремесленников, Совета Профессиональных Союзов Грузии, Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Абхазии и Советов Народного Хозяйства или заменяющих их органов Автономной Республики Аджаристана и Автономной Области Южной Осетии.

Примечание. Совету предоставляется право исполнения состава членов Совета представителями других заинтересованных ведомств и сведущими лицами.

5. Председатель Совета назначается Президиумом Высшего Совета Народного Хозяйства из числа членов Президиума.

6. Функции рабочего аппарата Совета возлагаются на Отдел местной, частной и кустарной промышленности Высшего Совета Народного Хозяйства ССР Грузии.

7. Очередные заседания Совета созываются Председателем по мере надобности, но не реже одного раза в два месяца.

149. დადგენილება

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისარია საბჭოსი

საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებსა და ცენტრალურ დაწესებულებებთან საუწყებო კომისიების მოწყობის წესის შესახებ.

1. საუწყებო კომისია საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატსა და ცენტრალურ დაწესებულებასთან შეიძლება მოეწყოს მარტოდნე სათანადო სახალ-

149. Постановление

Совета Народных Комиссаров С.С. Р. Грузии

О порядке образования ведомственных комиссий при наркоматах и центральных учреждениях ССР Грузии.

1. Ведомственные комиссии при наркоматах и центральных учреждениях ССР Грузии могут быть образуются не иначе как по распоряжению соответствующего Народного Ко-

ხო კომისრისა ან ცენტრალური დაწესებულების ხელმძღვანელის განკარგულებით.

2. კომისიის თავმჯდომარე და წევრი, რომელიც უწყებულო სახალხო კომისარიატისა და ცენტრალური დაწესებულების პირად შედგენილობას ეკუთვნის, განსაკუთრებულ გასამრჯელოს ვერ მიიღებს საუწყებო კომისიის მუშაობაში მონაწილეობისათვის.

3. საქართველოს სსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარიატს დაევალება გამოსცეს, ამა დადგენილების საფუძველზე, წესები საქართველოს სსრ სახალხო კომისარიატებისა და ცენტრალურ დაწესებულებების საუწყებო კომისიების მოწყობისა და მუშაობის მოწესრიგებისათვის.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე **შ. ელიავა**.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი **აღ. ხალარძე**.

1926 წ. დეკემბრის 16.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს მე-1357 №-ში 1926 წ. დეკემბრის 17.

миссара или руководителя Центрального учреждения.

2. Председатель и члены комиссии, принадлежащие к личному составу данного наркомата или центрального учреждения, за участие в работах ведомственных комиссий не получают особого вознаграждения.

3. Народному Комиссариату Рабоче-Крестьянской Инспекции С.С.Р. Грузии поручается издать на основе настоящего постановления правила, регулирующие образование и работу ведомственных комиссий при наркоматах и центральных учреждениях С.С.Р. Грузии.

Председатель Совета Народных Комис. ССР Грузии **Ш. Элиава**.

Управляющий Делами Совета Нар. Комис. ССР Грузии **Ал. Саларидзе**.

1926 г. декабря 16.
Тифлис—Дворец.

Распублковано в газ. „Заря Востока“ № 1357 от 17 декабря 1926 г.

150. დადგენილება

150. Постанобление

საქართველოს სსრ რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი

Совета Народных Комиссаров ССР Грузии

ამხ. მ. ოკუჯავას საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის და ეკონომიურ საბჭოს წევრის თანამდებობისაგან განთავისუფლებისა და სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარეთ და ეკონომიურ საბჭოს წევრად ამხ. ბ. გოგიას დანიშვნის შესახებ.

Об освобождении тов. М. Окуджава от должностей Председателя Государственной Плановой Комиссии и Члена Эконо ССР Грузии и назначении Председателем Государственной Плановой Комиссии и Членом Эконо ССР Грузии тов. В. Гогия.

საქართველოს სსრ კომისათა საბჭო ადგენს:

Совет Народных Комиссаров ССР Грузии постановляет:

1. ამხ. მიხეილ ოკუჯავა განთავისუფლებულ იქნეს საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარის და ეკონომიურ საბჭოს წევრის თანამდებობისაგან.

1. Тов. Михаила Окуджава освободить от должностей Председателя Государственной Плановой Комиссии и Члена Эконо ССР Грузии.

2. Председателем Государственной

2. საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომისიის თავმჯდომარედ და ეკონომიურ საბჭოს წევრად დაინიშნოს აბხ. ბ. გოგია.

საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ალ. ხალარიძე.

1926 წ. დეკემბრის 31.
ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“
1 №-ში 1927 წ. იანვრის 1.

Плановой Комиссии и Членом Экономической Комиссии и Членом Экономического Совета СССР Грузии назначить тов. В. Гогия.

Председатель Совета Народных Комиссаров ССР Грузии Ш. Элиава.

Управляющий Делами Совета Народных Комиссаров ССР Грузии А. Саларидзе

1926 г. декабря 31.
Тифлис—Дворец.

Распубликовано в г. „Коммунист“ № 1 от 1 января 1927 г.

